

KIV. EVF. • SZAM 1
Kolozsvar, 1931
januar 1 Csütörtök
5691 EV - Tebeth 12

Az Uj Kelet az egyetemes erdeyi
és bansagi zsidóság politikai
napilapja
Cikkeink utannyoasat csak a
forras megjelolesével engedjuk
meg
Kéziratokat nem küldünk vissza
megörzésükre nem vállalkozunk

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA
Hilapl. öngyvtári
II. növényeknapló
1932/12. sz.

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Editor Robert

BUDAPEST

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

1931

Az emberi értelem és tevékenység
célkitűzései szerint évekre, hónapokra,
napokra és órákra felosztott, egysé-
ges időzajlásában újra egy új forduló
ponthoz érkezünk. Amikor e sorok
napvilágát látjuk: az 1930-ik polgári
esztendő már a történelmi mulandó-
ság mesgyéjére fordul, hogy helyet
adjon az 1931-ik polgári év hónapjai-
nak, napjainak és óráinak.

Az évek, napok és órák a történe-
lem felvonulási terepei. Évek, hóna-
pok és napok rejtelmese és titkazo-
san zárják magukba a mult soha
meg nem ismételt küzdelmeit és
eredményeit, a jövőndő lehetőségeit.
Emberi akarataink, érzéseink, sorsaink
és gondolataink az idő rostájában szü-
retnek meg a lesznek értékekké, vagy
értéktelen próbálkozásokká. Az embe-
riség, mintha egy gígázi épületbe
volna internálva az idő határai között,
amelyeket annyiszor próbált áttörni,
rabigába hajtani s annyiszor volt kény-
telen meghátrálni előtte, legyőzött
és meghunyászkodva. Nem csoda, ha
költők és történészek, realisták és idea-
listák egyöntetien, bizonyos filozófiai
miszticizmusok tekintenek a térbe és
az időbe, mely annyi kiszámíthatatlan
esapást, sikert, életet és halált rejt
magában.

Megállapíthatjuk, hogy az elmúlt
esztendő az emberi akaratoknak, célki-
tűzéseknek és sorsoknak kegyetlen
megpróbáltatásával volt telítve. A tör-
ténelem sok borzalmat, sok szenvedést,
sok küzdelmet jegyzett fel az utókor
számára; voltak évek, amelyek egyes
népek számára a teljes pusztulást,
vagy a teljes diadalt hozták meg, de
kevés olyan évet jegyzett fel a törté-
nelem, amelyben az emberiséget olyan
egyetemesen ilte volna meg a lelki és
gazdasági depresszió árnyéka, mint az
elmúlt 1930-ik. Közel harminemillió
ember, tehát egy egész nagy ország
lakosságát kitevő élő komplexum tén-
fereg ma a világon anélkül, hogy részt
vehetne az emberi javak termelésében,
vagy ami ennél is sokkal súlyosabb:
fogyasztásában. Harminemillió ember,
akik bizonyos tekintetben lassu ha-
lárra vannak ítélve, hiszen a gazda-
sági krízis egyelőre nem nyújt olyan
kilátásokat, melyek lehetővé tennék
ennek a szörnyű katasztrófának meg-
szüntetését.

Sajnos a beálló új esztendő nem
biztat sokkal ragyogóbb reménységek-
kel, mint amilyen a mult esztendő
volt. Nemesak gazdaságilag él az
egész civilizált világ egy szörnyű
pszihózis közepette, hanem politikailag
is. A gazdaságilag leglesújtottabb or-
szágokban, mint ahogyan az mindig
történni szokott: szinte a pestis és ko-
lera-járványok borzalmával és infici-
áló természetével grasszál a demagó-
gia. Az éhségtől féligmeddig megbom-
lasztott agyvérzők mindig és mindenütt
legjobb talajai voltak a felelőtlen ígé-
retek magvainak s ennek követke-
ztében mindig tág érvényesülési teret
nyújtottak a demagógia szennyesében
halászó kalandoroknak is. Európa
pszihotikus állapotának legjellemzőbb
tünete Németországban a hitlerizmus
terjedése, Romániában az antiszemi-
ták terrorja, Ausztriában a Heimwehr
mozgalom, Franciaországban a roja-
listák kampánya s mindezeknek nem-
zetközi betetőzéséppen egy új mili-

Letartóztatták George Leftert, Cuza mostoha fiát a Socor elleni
merénylet értelmi szerzőjét

Törvényjavaslatot készít a kor- mány az antiszemita szervezetek megfékezésére

Országszerte megindult a nyomozás az antiszemita szervezetek ellen

Bucuresti-Bukarest, december 31.
(Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adever-
rul főszerkesztője, Socor Emil ellen el-
követett merénylet az egész ország köz-
véleményét megrázta és felhívta a fi-
gyelmet arra a fenyegető veszélyre,
amely a legkülönbözőbb elnevezések
alatt működő antiszemita szervezetek
agitációjából az ország belső békéjére
háru. A kormány, miután a merényle-
tek és zavargások hosszu sorozata felett
tért napirendre, anélkül, hogy erőlyes
szankciókkal torolta volna meg az
időről-időre megismétlődő kilengése-
ket, olyan abszolút tekintélyű egyéni-
ség ellen elkövetett merénylet után,
mint Socor Emil most már erőlyes lé-
pésre szánta el magát és gyökerében
akarja elfojtani az agitációt, mely a
földalatti antiszemita szervezetekből
indul ki. A kormány rájött arra, hogy
a hazafias jelszavak védelmében mű-
ködő és kulturális célkitűzésektől har-
sogó ifjusági szervezetek korántsem
töltik be azt a kulturmissziót, amelyet
hirdettek és egyesületi ténykedésük
a legfelelőtlenebb antiszemita propagan-
dává egyszerűsödik le, mely nagyon
gyakran a gyilkosságra való uszítástól
sem riad vissza céljai elérésére.

Tegnap Mihalache belügyminiszter
hosszabb megbeszélést folytatott Voicu
Nilescu igazságügyminiszterrel Calin-
nescu alminiszterrel és Cădere állam-
titkárral, az excesszusok és merényletek
meggátolását illetően. A megbeszélésre
Protopopescu és Stefanescu főügyésze-
ket is bevonták. Megállapítást nyert,
hogy az agitáció elfojtására a jelenleg
érvényben lévő rendeletek és törvények
nem bizonyultak elegendőknek. Olyan
intézkedésre van szükség, amely az
uccai agitációk esetén tisztázni tudja
az abban résztvevők szerepét.

A terbevetett törvény korlátozni
kívánja a bünös agitációt folytató
egyesületek számát és működési
körét is és ezzel egyszer és minden-
korra akar véget veni a féktelen
antiszemita agitációnak.

A törvényjavaslatot a parlament meg-

nyitása után azonnal fogja nyuj-
tani a kormány.

A Socor elleni merénylet ügyében
folytatott nyomozásnak egyébként nagy
szenzációja van. Mint már közöltük,
Dumitrescu első vallomásában azt állí-
totta, hogy George Lefter, Cuza nevelt
fia bizta meg a merénylet elkövetésé-
vel. Annak ellenére, hogy Dumitrescu
ezt a vallomását visszavonta, a rendőr-
ség azonnal le akarta tartóztatni Lef-
tert. Ezt azonban nem találták sem
Jasiban, sem Bukarestben és ezért a
nyomozást más irányba kellett terelni.
Bizonyos adatok arra engedtek követ-
keztetni, hogy Cuza mostohafia Galac
vidéken tartózkodik. A rendőrség kö-
zegei váratlanul megjelentek Galacban,
ahol több házkutatást tartottak és a
vidéki falvakban is kutattak az elve-
szett antiszemita vezér után.

A nyomozás eredményeként ma reg-
gel a Galac szomszédságában lévő
Berbesti községben letartóztatták
George Leftert, akit elsőnek a
galaci rendőrkezesztől hallgattak ki.

Lefter vallomásában elmondta, hogy
Dumitrescu a Mihai arkanaly ligának
egyik igen kitünő tagja, akinek a szer-

vezet kiépítése és propagandája körül
hervadhatatlan érdemei vannak. Du-
mitrescu október 18-án találkozott vele
Jasiban, amikor a ligának zászlóavató
ünnepsége volt. Lefter azonban tagadja,
hogy a merénylet elkövetésére biztatta
volna Dumitrescut. Az antiszemita ve-
zért őrizet alatt ma szállítják át Buka-
restbe.

A Galacban megkezdett nyomozás
egyébként a merényletnek több érdekes
részletét derítette ki. Megállapítást
nyert, hogy

a revolver, amellyel Dumitrescu
Sucorra lőtt, egy galaci molnár-
mestertől származik, aki a Steyer
revolvert még a német okkupáció
ideje óta tartotta magánál.

Mintán a molnármeister jelenleg nem
tartózkodik Galacban, a rendőrség be-
vezette a nyomozást kézrekerítésére.
Galacban egyébként még számos ház-
kutatót tartott a rendőrség és meg-
ma napon több letartóztatást várnak.
A bukaresti hatóságok egyébként az
egész országra kiterjedő apparátussal
nyomoznak abban az irányban, hogy
letartóztassák mindazokat, akik a me-
rényletben való részvétellel gyanúsít-
hatók.

Anglia követeli, hogy aranyértékben kárpótolják a francia hadikölcsönköt- vények angol tulajdonosait

Párizs, december 31. A Matin foglal-
kozik a francia hadikölcsönvalorizálás
ügyében küldött francia jegyzékkel,
amelyet a francia külügyminiszterium-
ban most tanulmányoznak. A lap meg-
állapítja, hogy ezzel a kérdéssel a
francia kormány már októberben is
foglalkozott s most sem dönthet más-
ként, mint az akkori kormány. Az ok-
tóberi álláspont ugyanis az volt, hogy
a kötvényeket Franciaországban bocsá-
tották ki és így az angol kötvénybirtó-
kosokat sem részesíthetik nagyobb elő-
nyökben, mint a francia állampolgáro-

kat, akik pedig papírfrankokban kapják
a kötvények ellenértékét.

London, december 31. A Reuter táv-
íratí iroda jelenti, hogy az angol kor-
mány nagykövete karácsony előtt
Párizsban újabb jegyzéket adott át a
francia külügyminiszteriumnak a
francia hadikölcsönkötvények angol
birtokosai érdekében. A jegyzék újra
kifejezésre juttatja az angol kormány
azon kívánságát, hogy a kötvénybirtó-
kosokat Franciaország aranyértékben
kártalanítsa.

a — virradat.

Ennek a virradatnak a reményével,
ennek a pirkadásnak szinte vallásos
hitével kell átlépnünk az új polgári
évek küszöbét. Az átélts szenvedések,
átélts kétségbeesések órái csak talán
megerősítik a felszabadulás vágyában
lelkünkben kialakult himnuszok hang-
jait, amelyekkel az emberiség ujjaéle-
désének új korszakát akarjuk köszö-
teni. Soha inkább, mint ma, ennek az
új évek küszöbén, nem volt jobban
szükségünk arra, hogy kiábrándultsá-
gunk, hitelenségünk fájdalmas szkep-
szisist a hit és reménység vesszőjével
ojsuk be. A történelem az idő produk-
tuma. Higyük, hogy az a történelem,
amelyet az új év hónapjai, napjai,
órái és percei alakítanak ki, ezuttal
nem lesz az emberiség tragédiájának
történelme, hanem a megszabadulásé.
(s. l.)

gattatásnak legszörnyűbb óráiban vi-
szont erre az optimizmusra éppolyan
szükség van, mint egy eszméletét vesz-
tett embernek az oxigén belehelésére.
A népies közmondás bölcsessége ezt
ugy szokta kifejezni, hogy „ahol leg-
nagyobb a veszély, legközelebb a se-
gély”. S valóban: a kétségbeesésnek
12-ik órájában, az elmúlt év további-
sével s az új év felderengésében egyre
erőteljesebb hangokat hallunk, ame-
lyek optimisztikusan ítélik meg a most
beállott új esztendő gazdasági és poli-
tikai lehetőségeit. Egészen komoly ál-
lamférfiak és tudósok állapítják meg
Amerikában és Európában egyaránt,
hogy a borzalmak éjszakája, mely
néhány év óta rászakadt a világra, s
téttségben és rémeinek suhogásában el-
érkezett a kulminációs pontig, — s
most már, a természeti törvények vas-
logikája szerint, nem jöhet más, miát

A bukarestiek nem hagyják magukat megszámlálni...

Bucuresti-Bukarest, december 29. A népszámlálás napja. A városban mindenki erről beszél s az emberek máris szeretnék ismerni a végső eredményeket.

A Bulevard Elisabetan levő népszámlálási vezérigazgatóságon nagy a sűrűség-forgás. Az irodákból telefonberregés, zaj, irógépek kattogása halszik ki. A folyosókon alig lehet keresztülvergődni a népszámlálási céljaira felhalmozott nyomtatványhegyek között.

Manoila vezérigazgató a népszámlálási irányítója. Elsőemeleti irodájában mint hadvezér osztogatja parancsait a tisztviselők izgalomban levő seregének. Az egyik tisztviselő keserűen panaszkodik a vezérigazgatónak Ghica herceggel történt incidensről:

— Az úrlapot a legudvariasabban adtam át, kérve, hogy estig szíveskedjék kitölteni. Ghika ur felszólított, hogy várjak s elővéve töltőtollát, rá irta az úrlapra „Ghica herece”. Amikor figyelmeztettem, hogy a többi kérdésekre is válaszolnia kell, magából kikelve kiáltott rám:

„En Ghica herece vagyok és ennyi éppen elég ahhoz, hogy mindent megtudjanak felőlem. Hogy milyen vallásom, képzettségem és más családi vonatkozású dolgaim vannak, nem fogom az önök orrára kötni.”

— Figyelmeztettem — folytatta a tisztviselő — hogy törvényellenes cselekedetet követ el. Erre azonban reprodukálhatatlan szavakkal támadt rám, úgy, hogy kénytelen voltam távozn.

Egy másik népszámlálási biztos, D. Ioanitu volt liberális képviselő ellen emelt panaszt, aki trivialis szavak közepette a szó szoros értelmében kiverte a lakásából.

— Majd adok én nektek népszámlálást, hogy meghamisítsátok?! Pont a Hatigeanu népszámlálásra vártunk... kiáltozta reprodukálhatatlan szavak kíséretében.

A népszámlálást végző tisztviselő szerint a liberális politikusok közül ez a D. Ioanitu, (nem tévesztendő össze D. R. Ioanituval) ne maz egyedüli volt, aki így fogadta őket.

Kedves jelenetek játszódtak le a karácsonyi ünnepek alkalmával, amidőn az ünnep mámorától felhevült közönség olykor tulzott szívéllyel fogadta az úrlapokat osztogató tisztviselőket. Néhány apró incidens nem volt elkerülhető mégsem. Az elég gyakori esetek közé sorolhatók azok, ahol zárt ajtók fogadták a kötelességüket végző hivatalnokokat.

Nagyon sokan azok közül, akik a rendőrségen ninesnek bejelentve, nem merik kitölteni az ivatek.

Miközben a tisztviselők referálnak, egyre berreg a telefon. Ezuttal Manoila vezérigazgató veszi kezébe a kagylót. Valamelyik tisztviselő utasítást kér arra vonatkozólag, hogy hogyan töltsék ki az úrlapokat.

Manoila magából kikelve kiált a kagylóba:

— Hát nem magyaráztam meg eléggé maguknak?! Adják át az ivatek és ne töltsenek ki semmit... mindenki töltsék ki saját kérdőívét... a nemzetiség?... aminek érzi magát... hogyan?... zsidó?... hát akkor zsidó?... hát mi más lehet, ha az apja is, meg édesanyja is az volt?... de ha zsidó, csak nem írja be, hogy ruthén?... azt írja be, amit akar?... maga se utasítást, se tanácsot ne adjon!... És mérgesen csapta le a kagylót.

— Rémes! kiáltja magából kikelve, miközben megtörlő verejtékező homlokát.

Közben elmeséli a következő érdekes epizódot.

— Tegnap is éppen így berregt a telefon, mint most. Idegesen emeltem a fülemhez.

— Halló ki ott? hallatszott a telefonból.

— Itt a népszámlálási hivatal.

— És ott? kérdeztem.

— Itt a királyi palota, a vezérigazgató ur beszéljen Öfelségével a királlyal. És a következő pillanatban már Öfelsége hangja csendült ki a kagylóból:

— Kérem vezérigazgató ur jöjjön fel a palotába, hogy eleget tehessek magam is honpolgári kötelességemnek.

— És máris indultam — folytatja Manoila Golescu igazgató ur társaságában. Öfelsége dolgozószobájában fogadott. Átnyújtottuk a kérdőívet, mire visszaadta azzal, hogy majd bediktálja a válaszokat.

— És miket választott Öfelsége?

— A népszámlálási törvény értelmében a kérdőívekre adott válaszok hiva-

talos titokként kezelendők. Annyit mégis elárulhatok, hogy arra a kérdésre: foglalkozása a válasz: király, mellékfoglalkozása kérdésre a válasz: földművelő volt.

(h. e.)

Egy bányász kiirtotta családját, aztán felakasztotta magát

Párizs, december 31. Egy 28 éves cseh-szlovákiai illetőségű bányász, aki családjával együtt Boulogne sur Merben lakott, tegnap éjjel revolverlövéssekkel megölte fiatal feleségét és két

kis gyermekét, majd felakasztotta magát.

A rendőrségi vizsgálat még nem derített ki, hogy mi volt a családi tragédia oka.

Egy főhadnagy agyonlőtte a veszekedés hevében albérlőjét

A gyilkosság után önként jelentkezett a térparancsnokságon

Ploesti, december 31. Megdöbbentő tragédia játszódott le az éjszaka folyamán Ploesti, Cristache Constantinescu, a vasuti ezred első századának főhadnagya két revolverlövésrel meggyilkolta Gheorghe Vasilescu főhadnagya révén a megdöbbentő tragédiáról a következő jelentés érkezett.

A főhadnagy Jasiban teljesített szolgálatot, azonban családja — felesége és két gyermeke, valamint édesanyja, — Ploestiben laktak. A főhadnagy lakásának egyik szobáját a család Vasilescu főhadnagynak adta bérbe. Az albérlő és a házigazda családja között barátságos viszony volt, úgy, hogy a főhadnagy gyakran volt a család vendége. Constantinescu főhadnagy tegnap szabadságra haza érkezett és ennek öröme nagy vacsorát rendeztek, amelyre hivatalos volt az albérlő főhadnagy is. Egy darabig

barátságosan elbeszélgettek egymással, amikor, nem tudni mi okból, váratlanul összekapott a két férfi és a főhadnagy szobájába futott, ahonnan egy boxerrel tért vissza és le akarta ütni házigazdáját. A főhadnagy előrántotta revolverét és két lövést tett lakójára, akinek mellébe fúrdtak a golyók és rögtön megölték. A gyilkos főhadnagy ezután díszbe öltözött, elment a térparancsnokságra, ahol arra kérte az ügyeletes tisztet, hogy sürgős ügyben hívassa be a térparancsnokot a hivatalába. Mikor a térparancsnok megérkezett, a főhadnagy elmondta, hogy meggyilkolta a lakóját és önként kéri letartóztatását. A térparancsnok elrendelte a főhadnagy őrizetbevételét és megkezdte a vizsgálatot a tragikus eset ügyében, amely szomorúan végződött mindkét félre nézve.

Hárommillió frankos sikasztás miatt agyonlőtte magát a marseillei villamosvasut igazgatója

Marseille, december 31. Az egész városban óriási feltűnést keltett Auguste Renucci-nak, a marseillei villamosvasut részvénytársaság egyik igazgató-

jának öngyilkossága. Az öngyilkosságot Renucci igazgató sikasztásainak a leleplezése előzte meg. Auguste Renucci több mint husz éve állott a marseillei

OVAKODJATOK
A HIDEG, A NEDVESSÉG ÉS POR
VESZEDELMEITŐL
VEDJETEK
TORKOTOKAT, MELLETEKET ÉS A
TÜDŐKET A MEGHÜLÉS, TOROKFÁ-
JÁS, ASTMA, BRONSITA, INFLUENZA
ELLEN, A

VALDA PASTILLÁK

ÁLTAL; ELTÁVOLITJA ÉS LÉGYŐZI A
LÉGZŐ SZERVEK ELLENI BETEGES MEGTÁMADÁSOKAT

A DOBOZ FAC-SIMILJE

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTARBAN

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavtúltengés és ideges bántalmak megszűnnek és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

KNORR kakaó, Táplisz és Zabliszt

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus hurutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurest, Bd. Maria 30

villamostársaság szolgálatába. Mint kis hivatalnak kezdte pályáját és most már a pénztári osztály teljeshatalmu igazgatója volt. A pénztár ügykezelésében nem mutatkozott semmi mulasztás, de Renucci magánéletéről igen sokat sugdoltak a városban. Bár az igazgatónak magas fizetése volt, mégis feltűnt nagymértékű költsége. Az igazgatóság is tudomást szerzett Renucci költsége életmódjáról és mivel tudták róla, hogy más állása nines, mint a villamostársaságnál lévő igazgatói pozíciója, a legnagyobb titokban házivizsgálatot indítottak anak megállapítására, hogy Renucci voltaképpen milyen életmódot folytat és miből szerzi erre a pénzt. A vizsgálat meglepő eredménnyel járt. Megállapították, hogy Auguste Renucci az utóbbi időben Marseille környékén hét villát vásárolt, tizenkét hektáros birtokot vett és Marseilleben is két nagy háza volt. Mindegyik házat gazdagon berendezte és egyiket sem adta bérbe.

E szenzációs megállapítások után most már a pénztárkönyveket vizsgálták át, hogy megállapítsák, nem jogtalan módon jutott-e Renucci igazgató nagyobb összegek birtokába, amelyeket azután a házakba fektetett. A pénztárkönyvekben mindent a legnagyobb rendben találtak, de szorgosabb kutatás után rájöttek arra, hogy már régebben rendkívül ügyesen hamisított kiutalásokra a pénztár nagy összegeket fizetett ki. Ezeket a pénzeket kivétel nélkül Renucci igazgató vette fel. Amikor az elszámolásokra vonatkozóan kihallgatták, az igazgató azonnal megtört és bevallotta, hogy több mint kétfélmillió frankot sikkasztott három éven keresztül a vasuti társaságtól. Az igazgató kijelentette, hogy az egész elikkasztott pénzt a házakba fektette, tehát egy fillér sem vészett el. Renucci a társaság rendelkezésére bocsátotta a házakat, végkielégítés nélkül azonnal elhagyta állását és csak azt kérte, hogy ne tegyenek ellene bünvádi feljelentést.

A társaság eleinte bele is ment ebbe az elintézési módba, mert azt hitték, hogy a teljes kár megtérül, de a további nyomozás során kiderült, hogy Renucci igazgató még jóval nagyobb összeget sikkasztott el, amit, ugylátszik, gondosan elrejtett. Eppen ezért, a részvénytársaság feljelentést tett Renucci ellen, akit tegnap detektívek kerestek elegetesen berendezett lakásán. Amikor a detektívek az előszobában az igazgató után érdeklődtek, a szalonban revolverlövés dördült el. Auguste Renucci meg tudta, hogy a hatóság keresi és mielőtt még letartóztatták volna, fobelőtte magát. Az öngyilkos igazgató által a részvénytársaságnak okozott kár meghaladja a hárommillió frankot.

Négy ajándékkönyv

Kandi Klára kalandjai, írta Mária királyné, Madách: Ember tragédiája, Grimm: Andersen, vagy Tündérmesék, vörös kötésben, Zsebnaptár 931-re

Összesen 144 — lej

Vidékre utánvétellel küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

Uj! Megnyilt Uj
HOTEL-NORD
szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 169
(az északi pályaudvar mellett)

Teljesen új épület modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók érkezőmennyben részesülnek

Mihalache be-
zsidó- és kis-

„A
PON
SZCI

Andronescu a

Bucuresti-Bukare
(Az Uj Kelet tud-
mineata“ ma regge-
ban megjelenő „La
cikkét közli, amely
halache belügymin-
közi. Mihalache
ságrónőnek adott
előtt nyilatkozatot,
ban a romániai an-
kal és a kisebbségi
zott. Az újságrónő
belügyminiszterhez
lag, hogy milyen
van életbelépteni
agitációkkal szem-
lentette, hogy erély-
fojtani ezeket a
az agitációkban ré-
tatják és igazság-
büntetik meg.

A „La Republic-
ként részletesen
niai zsidóság és ál-
gek helyzetével.
hogy a kisebbségi
mania legnagyobb
román kormányának
kisebbségi jogokat,
veknak több teret
igazgatásban és or-
és egyházi sérelmei

Az újságrónő ez-
intézte Mihalache
parasztpárt, amely
határozatokat for-
rampontjaiban, áll-
programpontokat
kerülnek-e azok a
kormányzása alatt.
lentette erre a kér-
zeti-parasztpárt va-
lafehérvári pontok
vényhozásában is e-
juttatja érvényre.

A „La Republic-
sen ismerteti a gy-
kat és megállapít-
kormányok semmit
meg ebből a progra-

Tavasza-
leges vál-

A politikai párto-
lések folynak a
hogy a január 22-
választásokat tava-
Az a vélemény ug-
súlyos helyzetben a
gét az ország külön-

Ingy

Jár az Athena

1931 ALI

150+150 = 300 old-
bélyegben 20 lejé be-
könyvet vesz és e hi-

LEP

könyvkereskedés

Mihalache belügyminiszter nyilatkozata egy párizsi lapban a romániai zsidó- és kisebbségi kérdéstről:

„A kormány változatlanul a gyulafehérvári pontok alapján áll és el van szánva az antiszemita agitáció elfojtására”

Tavasza halasztják az időközi választásokat. A köztisztviselők szövetsége azonosítja magát a fellügszített kultuszminiszteri vezérigazgatóval

Andronescu a posta vezérigazgatója lemond állásáról

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Dimineața” ma reggeli száma a Párizsban megjelent „La République” egyik cikkét közli, amelynek keretében Mihalache belügyminiszter intervjút adott közli. Mihalache Maria Pavlova újságírónek adott néhány nappal ezelőtti nyilatkozatot, amelyben elsősorban a romániai antiszemita agitációkkal és a kisebbségi kérdéssel foglalkozott. Az újságíró kérdést intézett a belügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy milyen rendszabályokat kíván életbeléptetni a romániai büntető jogszabályok keretében. Mihalache kijelentette, hogy erővel kézzel fogja elfojtani ezeket a megmozdulásokat, az agitációkban résztvevőket letartóztatják és igazságszolgáltatási uton büntetik meg.

A „La République” cikkirója egyéb ként részletesen foglalkozik a romániai zsidóság és általában a kisebbségek helyzetével. Megállapítja a lap, hogy a kisebbségi kérdés egyike Románia legnagyobb problémáinak. A román kormánynak szélesíteni kell a kisebbségi jogokat, a kisebbségi nyelveknek több teret kell engedni a köznevelésben és orvosolni kell iskolai és egyházi sérelmeiket.

Az újságíró ezután azt a kérdést intézte Mihalachehoz, hogy a nemzeti-parasztpárt, amely a gyulafehérvári határozatokat formulázta meg programjában, állja-e mindezeket a programponokat és megvalósításra kerülnek-e azok a nemzeti-parasztpárt kormányzása alatt. Mihalache kijelentette erre a kérdésre, hogy a nemzeti-parasztpárt változatlanul a gyulafehérvári pontok alapján áll és törvényhozásiában is ezeket a pontokat juttatja érvényre.

A „La République” ezután részletesen ismerteti a gyulafehérvári pontokat és megállapítja, hogy az eddigi kormányok semmit nem valósítottak meg ebből a programból.

Tavasza halasztják a részleges választásokat

A politikai pártok között megbeszélések folynak abban az irányban, hogy a január 22-ére kitűzött időközi választásokat tavasza halasztják el. Az a vélemény ugyanis, hogy a mai súlyos helyzetben a nép elégedetlenségét az ország különböző helyein büntös

agitációra használhatják fel. A király több politikust fogadott kihallgatáson az időközi választásokra vonatkozólag és annak a véleményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi viszonyok között kockázatos felelősséget vállalni a választások nyugodt lebonyolításáról. A kormány részéről is olyan nyilatkozatok hangzottak el, amelyek arra engednek következtetni, hogy a választásokat csak tavasszal fogják megtartani. Itt említjük meg, hogy a Bihar megyében megüresedett mandátumra a liberális párt Mosoiu tábornok fiát, Tibériu Mosoiu jelöli.

Az Epocha kormányköréből származó értesülés alapján közli azt a hírt, hogy Plautius Andronescu, a

P. T. T. vezérigazgatója rövidesen lemond állásáról. Andronescu évek óta tölti be a posta vezérigazgatói tisztét és lemondása a Morgan-koncesszióval van összefüggésben. Andronescu lemondása a közeli napokban még a parlament megnyitása előtt fog megtörténni. A közlekedésügyi miniszterium Andronescu lemondását elfogadja. Arról, hogy Andronescut ki fogja követni állásában, még nem kerültek hírek forgalomba.

Mint ismeretes, a kormány felfüggesztette állásából Stancu Brăditeanun, a kultuszminiszterium vezérigazgatóját, aki a köztisztviselőknek az áldozati adó elleni mozgalmában túlságosan exponálta magát. A köztiszt-

E szelvény

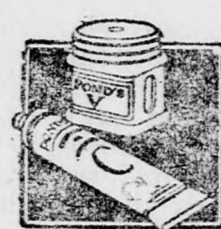
beküldőjének

mindkét Pond's krémből, a nemzetközi arisztokrá-

cia e kedvelt szelvényéből, próbata-

bust küldünk.

POND'S

T. Zaharia & Comănescu uréknek, 181, Str. Popa Nan, Bucuresti. Melléklet: partikültségek feladására. 5 lejt bélyegzővel és három sorszámszemponttal címezve lehet, egy hétre elvárando Pond's krémet tartalmazó próbata-

viselők szövetsége deklarációt juttatott el a lapokhoz, amelyben a szövetség mindenben szolidárisnak vallja magát Brăditeanunval. Hangsúlyozza a deklaráció, hogy Brăditeanun professzionális érdekeket védett, amikor állást foglalt az áldozati adó ellen. A deklaráció törvénytelennek minősíti a vezérigazgató felfüggesztését.

Harminchárom kényszeregyezség és 7 csőd volt Kolozsváron a kényszeregyezségi törvény életbeléptetése óta

Egyetlen év alatt százmillió lej passziva. Az adók alig 50 százalékát sikerült Kolozsváron behajtani

Cluj-Kolozsvár, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány statisztikai adatot ismertettünk az alábbi sorokban kolozsvári kereskedelmi és pénzügyi életéből. Száraz számként, szomorú tükörképeként a kolozsvári adófizetők anyagi leromlásának és az ipari és kereskedelmi életre ránehezedő pangásnak, amely rendkívül szomorú perspektívákat rajzol az elkövetkező év horizontjára.

A kényszeregyezségről szóló törvény megszavazása óta 33 kényszeregyezséget és 7 csődöt jegyeztek be a kolozsvári törvényszéken. A piac pangását ezek a számok nem adják vissza a kellő hűséggel, mert igen nagy a száma azoknak

a kiegyezéseknek, amelyek a hivatalos fórumok megkerülésével, a felek közötti közvetlen tárgyalások eredménye alapján jöttek létre. A fizetéseket nem vált cégek passzívája megközelíti a száz millió lejt. Kolozsvár 100.000 lakóssal rendelkező város csupán és kereskedelmi életének passzívája egyetlen év alatt 100 millió lejt tesz ki — ez már nem is pangást, hanem közvetlenül fenyegető csődöt jelent. Ez ugyanis egyértelmű azzal, hogy a befektetett tőke egy-egyede elveszett a gazdasági élet számára. A válság különösen a kereskedelmet sújtotta: a megbukott cégek között Kolozsvár legnagyobb és legszámottevőbb vállalkozásai szerepel-

nek. Nem esoda tehát, hogy az adóbehajtás menete rendkívül mértékben meglassult és hogy a pénzügyigazgatóság bevallása szerint 1930-ban az előirányzott összegeknek alig 50 százalékát sikerült behajtani. Az adóhivatal mintegy 600 millió lejt remélt ebben az évben a kolozsvári piacon felhajtani, de rövidesen kiderült, hogy a remény hiú ábránd csupán. Az adóbehajtó közegek ugyancsak megtették köteleességeiket és a pénzügyigazgatóság ma már elismeri, hogy követeléseinek legfeljebb 55 százalékát hajthatja be, ha csak nem akarja dobraverni egész Kolozsvárt.

Einstein professzor amerikai nyilatkozata az internacionalizmusról és a cionizmusról

Minden nemzet megőrzi tradícióit, miért éppen a zsidók tagadják meg multjukat?

Newyork, december 31. Einstein professzor amerikai tartózkodása szorosított ünneplések jegyében telik el. Mióta a kiváló zsidó tudós Amerika földjére tette lábát, egymást érik a tiszteletére rendezett ünnepek. A chanuka-ünnepek alkalmából a newyorki cionista szövetség hatalmas estélyt rendezett, amelyen mintegy tízezer ember vett részt. A vendégek sorában volt Einstein professzor is, akít, mihelyt alakja a hatalmas terem pódiumán megjelent, óriási tapsviharral köszöntöttek. Einstein professzor rövid beszédet tartott, amelyben leszögezte, hogy a zsidók ebben az órában, amikor ünnepélyes szívvel gondolnak a makkabeusokra, arra is kell gondoljanak, hogy idők jönnek és idők mulnak, a zsidó nép azonban fennmarad és fenn kell maradjon.

Az amerikai cionista szervezet elnöke, Robert Szold röviden vázolta a cionizmus jelenlegi politikai helyzetét, az estély többi részét művészies program töltötte ki, amelynek során Josef Rosenblat, a világhírű amerikai zsidó kántor Mally Pikon, a kiváló zsidó énekesnő és Rudi Wallee, a kitűnő zsidó filmszínész szerepeltek. Újabb amerikai jelentés szerint Einstein professzor megérkezett Pa-

sadénába, ahol néhány hónapon keresztül a Mount Wilson observatóriumban tudományos kutatásokat fog eszközölni. Megérkezése után Einstein professzor nyilatkozatot adott a helyi sajtó képviselőinek, akik különböző politikai érzésekkel szemben elfoglalt álláspontjáról érdeklődtek. Az egyik újságíró azíránt érdeklődött, hogyan egyeztetni össze nemzetközi beállítottságát a palesztinai zsidó nem-

zeti othon felépítésére irányuló propagandájával. Einstein professzor a következőket válaszolta:

— Az internacionalizmus nem jelent minden individualizmus feladását. Semmilyen ok sines arra, hogy akármelyik nemzet, vagy nemzetség ne őrizze meg tradícióit. Miért éppen a zsidók tagadják meg multjukat? Miért ne nevezhessék magukénak ők is a földkerekség egy darabkáját?

A délafrikai Johannes-burgban véres harcok dultnak a benszüllött munkásság egyes csoportjai között

London, december 31. A Press Association jelenti a délafrikai Johannes-burgból, hogy az aranybányakerületben napok óta véres összeütközések fordulnak elő a benszüllött munkásság egyes csoportjai között. Az összecsapásoknak eddig husz halálos áldozatuk van. A kar hatalom közbeavatkozása nem hozta meg a kívánt eredményt. Az elkeseredett ellenségek tovább folytatják az irtó háborút egymás ellen. A harcok kiindulópontja tulajdonképpen egy busuta törzshöz tartozott munkás meggyilkol-

lása volt, akinek halálát a fajtájabeliek véresen megtorolták s ez az újabb áldozatok hozzátartozóinak vérébösszuját hívta ki.

— Elsüllyedt egy norvég gőzös. Londonból jelentik: Oslói jelentés szerint Üdersund közelében a viharban 24 főnyi legénységével elsüllyedt a Torefjell gőzös. A tenger olyan roncokat sodort partra, amelyek kétségtelenül a hajóról származnak.

Ingyen
jár az Athenaeum 1930 és
1931 ALMANACH

150+150 = 300 oldal, sok képpel, ha bélyegben 20 lejt beküld, vagy 200 lejtért könyvet vesz és e hirdetésre hivatkozik.

LEPAGE

könyvkereskedés Cluj-Kolozsvár

január 31.

ges bántal-
mes izil

székrekedé-
észtöszers

Maria 30

ba. Mint kis és most már almu igazgykezelésében nulasztás, den sokat sugaz igazgató-négis feltünt Az igazgató-eneuci költe-tudták róla, t a villamos-pozociója, a zsgálatot in-sára, hogy en életmódot e a pénzt. A énnel járt. úste Renucci e környéken két hektáros n is két nagy át gazdagon adta bérbe. itások után eket vizsgálk, nem jog-ecci igazgató a, amelyeket . A pénztár-agyobb rend kutatás után gben rend-kiutalásokra e fizetett ki. étel nélkül . Amikor az n kihallgat-megtört és nt kétmillió m éven ke-ól. Az igaz-egész első-ekettette, te-ell. Renucci boesátotta a kül azonnal kért, hogy feljelentést. ment ebbe az hitték, hogy további nyog Renucci obb összeget tszik, gondo- a részvény-enucci ellen. estek elegán- Amikor a az igazgató an revolver- Renucci meg-ési és mielőtt öbelötte ma- által a rész- ar meghalad-

könyv

irta Mária tragédiája, Tündérmegaptár 931-re

lej

küldi

j-Kvár

UJ

ORD

VIŦEI 169
r mellett)

confort, hideg
őzponti fűtés,
Nagyon mér-
ivezményben

Párizsi levél

A krízis már a világ fővárosába is elérkezett, de nem rendítette meg a divatot és a párizsi luxust

Párizs, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egész Európában Franciaország az egyedüli állam, ahol nemcsak hogy nincs munkanélküliség, de több a munkaalalom, mint amennyi a munkára jelentkező. A gazdasági válság hullámai még nem érkeztek el francia földre és a munkanélküliek légiói és Európa különböző államaiból nap-nap után ideérkező munkanélküliek még mindig elhelyezkedésre találnak. Három éve tart körülbelül a gazdasági konjunktúra, amely természetesen rányomja bélyegét a franciaországi élet minden vonatkozására. Ma már azonban a franciák is tudják, hogy a válságot ők sem kerülhetik el. A legutóbbi nagy bankbukások, amelyek közvetlen okozói voltak a Tardieu-kormány lemondásának is, már előre jelzik a krízis közeledését. A megelőhetetlen dráguló indexe is a gazdasági élet törvényeinek erejével mutatja, hogy a mai virágzás rövidesen át fogja adni helyét az egész Európában uralkodó dekonjunkturának.

Már is komolyan beszélnek arról, hogy a francia állam kénytelen lesz lezárni sorompóit az idegenek elől, hogy új munkanélküliség kifejlődését megakadályozhasson s hogy gátat vehessen a munkabérek egy nagyobb méretű letörésének. De ma még jó elhelyezkedésre találnak a földművesek, iparosok, mechanikusok, technikusok, általában az összes ipari szakmunkások. A mezőgazdasági munkás napi 30-40 frankot, egy szabósegéd 50-60 frankot keres nyolc órai munkaidő mellett. Az elektrotechnikus napi 100 frankot is megkeres s ha a külföldi munkás hosszabb ideig kibírja munkahelyén, számíthat arra, hogy megjavítják fizetését. Spórolni azonban meglehetősen nehéz, mert az élelmiszer drága és szórakozásra is sokat lehet költeni, mert az efféle bő alkalom nyílik Franciaország vidám fővárosában.

A franciák általában vézma, közep-termetű emberek. Ahány jólmegtermett ember van Párizsban, az mind idegen. A franciák nem esznek sokat, inkább sokfélét. A francia középszerű ebédje 6-8-10 frankból kitelik. De ha valaki romániai fogalmak szerint jól akar lakni, úgy az másodrendű vendéglőben is legalább 15-20 frankjába kerül. Hust keveset esznek a franciák, különösen pedig baromfit, amely nagyon drága. Egy sovány tyúkért 35-50 frankot kell fizetni (250-300 lej), egy töltött liba 250 frankba kerül. Nagy előszeretettel eszik viszont a sült krumplit, mint eszmegét. Minden sarkon, sőt a Caffé-bárokkban is árusítják. Olajban sütik ki, szeletekre vágva, esinos csomagolásban szolgálják fel, a pomme-fritet, ára egy frank.

A ruházati cikkek olcsóbbak, mint Romániában, de lényegesen drágábbak, mint Bécsben. Az osztrák főváros ma Európa legolcsóbb bevásárlási helye. A szőrme viszont Párizsban a legdrágább. Párizs ma is vezet az öltözködésben. Az uccai nappali kabátok többnyire pellerinesek. Este a esipkeruha divat, különösen fekete betéttel kombinálva, fölülte prémmel szegélyezett rövid komplé. A szőrmebundák közül különösen a perzsa, a szürke pézma és az orosz mókus divatosak. Igen jól mutat és nagyon gyakori a fehér hermelin gallérral manzsettával és szegéllyel kombinált perzsa, amelynek ára Párizsban 30 ezer frank. Bundához a nők kis, karima nélküli kalapot viselnek. A homlok csupaszon marad és a szemöldökig kis fátvöl fedí. Csizmát nem viselnek a nők.

Ujjában divatos lett a színes gyöngy. Ezernyi fantasztikus változatát lehet látni és száz frankért már igen szép példányok kaphatók belőle. Az előkelő társaság tagjai minden estélyre és minden ruhához más gyöngyöt vesznek fel. Az ez évi esős ős nem adott alkalmat

Szőrme üzlet

40 éve fennálló, kormányzáság székhelyen nagy és előkelő körrel, teljes felszereléssel és berendezéssel nyugalomba vonulás miatt azonnal átadó. Ajánlatokat „Fényes megélhetés” jellegére Rudolf Mosse, Cluj továbbít.

a párizsi hölgyeknek őszi toalettjeik érvényesítésére. S emiatt esős időben Párizs szürkének, komornak, sőt utálatosnak tűnik. De csak messziről nézve. Mert csak felületes impresszió az, hogy Párizs piszkos, elhanyagolt város, ahol sohasem vakolják, vagy festik újra a paloták külsejét. A valóságban ezek a házak egy-két évszázados multra tekintenek vissza, kőköcskából rakták falaikat és homlokzataikon művészi figurális faragások, szobrok díszelnek, különböző korok allegorikus megörökítésére. A szobafestő ipar viszont feltartóztatlanul a mult emlékei közé látszik sodródni. A szobák, termek faiait mindenütt tapétával borítják.

A párizsit általában bohém, könnyelmű és felületes jelzőkkel szokták illetni, holott a benszülöttek nem azok. Annál inkább az idegenek, akiknek egy tekintélyes része azért keresi fel a francia fővárost, hogy hazájában megkeresett pénzt elköltsve, kiélje összes elfojtott jövedvét és keserűségét. A tényleges párizsi középosztály szorgalmas, takarékos, éppen ezért igen jómódban él. Nálunk egy hatemeletes szálloda tulaj-

donosa legalább tiz-tizenkét tagu személyzetet tart. Inasok, szobaasszonyok, szolgálók és egyéb naplopók egész raja szívja a tulajdonos és a vendégek verejtékét. Párizsban maga a tulajdonos látja el a portási teendőket, családjának három-négy tagja látja el a hatvan-hetven szoba lakóinak összes igényeit.

A párizsi nők különösen szorgalmasok. Még azt az időt sem hagyják ki-aknázatlanul, amelyet az irodából, vagy a műhelyből való hazamentellel töltenek el a földalatti villamosokon. Ha nem olvasnak könyvet, vagy újságot, akkor előveszik kézimunkáikat és horgolnak, vagy kötnek. A fiatalabbak azonban inkább a barátság fonalaít szövögetik. Párizs már régen nem ütözik meg azon, ha egy párocska a metrón csókolódik, vagy egymást átölelve sétálnak az uccán.

Gyereket ritkán látni az uccán, vagy villamoson. A Garden de Luxemburg valóságos gyermekparadicsom. Ebben a hatalmas parkban minden a gyermekek szórakozását szolgálja. A történelmi nevezetességű szobrok lábainál ringlispil, háts esacsi, alkerékpár, ponny-fogat és az örömöknek ezernyi változata igyekszik igen kellemessé varázsolni a megfogyatkozott számú párizsi gyermekek életét.

Látogassa meg a

Kozmetikai Intézetét Orvosi vezetés, Diathermia, Quarz. In- gen szaktanács Hölgy fodrászat, manicure Szokásos fodrászati áruk. Estélyi és meny-asszonyi kikészítés.

P-ta'M. Viteazul 40 Babos palota (w. m.)

Szerződés jött létre Románia és Magyarország között az utánvételes küldeményekre nézve

Budapest, december 31. A budapesti kereskedelmi minisztériumban szerzett értesülés szerint Románia és Magyarország között szerződés jött létre a kölcsönös utánvétli küldeményekre nézve. A Magyarországból Romániába küldendő utánvételes szállítmányok legnagyobb értéke 280 pengő, viszont a Romá-

niából Magyarországra küldendő szállítmányok maximális értéke 10.000 lej. Az egyezmény már január elsején életbelép. Folyószámlára történő átutalásoknak az egyezmény értelmében nincs helye. Az utánvételi összegket kölcsönösen elszámolja a két ország postagazgatósága.

Kétszáz lejjel drágább lesz a rádió az új előfizetők részére

Szigoru intézkedések a zugradiósok ellen

Cluj-Kolozsvár, december 31. Január elsejével a posta kellemetlen „reformmal” kedveskedik a rádióelőfizetőknek. A bukaresti vezérgazgatóság rendeletet bocsátott ki, amely felemeli a rádióelőfizetési díjat. A rendelet különösen az új előfizetőket érinti kellemetlenül, mert az eddigi 600 lej helyett 800 lejre emeli fel az előfizetési díjat. Ezzel szemben a régi előfizetőkhez kegyes a postavezérgazgató, mert ezek továbbra is csak 600 lejt fizetnek.

De van ennek a január esején életbe lépett rendeletnek egy másik sérelmes pontja is, amely ugy intézkedik, hogy az előfizetési díjat nem fogadják el havi részletekben, hanem csak egy összegben, egész évre előre. A posta különben szigorúbban akarja kezelni a rádiókérdést, mert január hónapban bizottság jár házról-házra felülvizsgálni a készülékeket és ahol lepecsétellen gépe-

ket találnak, azokat üzemen kívül helyezik és a rádiózó ellen megindul az eljárás. Az új előfizetési díjakat már a holnapi naptól kezdve lehet befizetni a főposta rádió-osztályán, ahol az új előfizetők ezentul nem ideiglenes, hanem végleges engedélyt kapnak, tehát az emelésért esérébe a posta megkíméli a rádiózót felesleges járkálástól.

Ez az állami árdragítás bizonyára nem vált ki jó hatást, mert ma, amikor minden téren leépítenek és redukálnak, hogy az életnivót olcsóbbá tegyék, az államnak az árleszállításban kellene jó példával elől járnia, nem pedig az emelésben. Egész Európában ma Romániában a legdrágább a rádió, mert itt még mindig nem akarják tudomásul venni azt, hogy a rádió nem luxus, hanem közszükségleti cikk, a széles néprétegek egyetlen olcsó szórakozása.

Hamis utlevelekkel való manipulációval vádolnak egy kolozsvári ügynökséget

A hatóságok házkutatást tartottak az ügynökségen, de semmit sem találtak

Cluj-Kolozsvár, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ügyészség a rendőrséggel karöltve rejtélyes ügyben kezdett nyomozást. Egy névtelen feljelentés azzal vádolta meg az egyik kolozsvári utlevélgnyökséget, hogy az ügynökség őrve alatt államellenes propagandát üz. A feljelentés szerint az ügynökség célja az, hogy emigránsoknak román utlevelet szerezzen, amellyel ezek szabaddon utazhatnak azokba az államokba, ahonnan ki vannak tiltva.

A kolozsvári rendőrség harminceadikán tartot házkutatást az ügynökség

helyiségeiben, de semmi pozitív nyomot nem talált, mely arra mutatott volna, hogy ténylegesen elkövettek volna ott utlevélhamisítást, vagy államellenes propagandát. A rendőrség ugyanakkor házkutatást tartott az ügynökség egyik tulajdonosának lakásán is, ahol azonban szintén nem akadtak semmi nyomra.

Az ügyészség a legnagyobb titokban tovább folytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy a névtelen feljelentésnek van-e valamilyes alapja, vagy nincs.

Hirdetéseket, előfizetéseket az Uj Kelet részére felvesz és reklamációkat elintéző: Blum Zsigmond Oradea, Strada Rimanóczy 4., I. emelet.

Stan V

Bucuresti-Buka (Az Uj Kelet tudósítójától.) Stan Vidrighin t sal egy több évre ján beült a CFR be, a nemzeti ellen irányuló tá pontja éppen az nemcsak az ellen nem a kormány is egyre erőteljese ribilis fizetést hu tását. Vidrighin dások elől szer amely szerint e millió lej kártéri Erthető, hogy zött Stan Vidrigh volt a legkönnyvé számára. Stan V pen a napokban magánjogi megá mond jövedelmét

Csikage ad bö

London, decer büntetőtörvényes banditavezért, ot, illetve más itelte. Előbbit 2 dollár pénzbünt

Ujévi Va

aki intervju a bridge i

Cluj-Kolozsva Kelet tudósítój lan lemondása Sándor is me riumi tárcától, ugyancsak egé vatkozással m az indokolást tartották őszin hoz való ragas szolidaritással szavonulását, aron tudni vél ter lunian mert a volt ig került ehités nyári hónapok — amelyek az lenül érintet rium erélytel nithatók.

Akármi is igazi oka, tém időponttól kez magát mind Nem vett réz ülésén sem és visszavonulva és álláspontr írók többször birni Vaida s sikertelenül. gyengékedet arra semmi hogy megszós hogy kifejt lyek a legutó vezettek. S várra és a vezéréből vis kai remete l

„Bukares Ez a reme olyan egyha ról látszik. a volt belügy tük, ott talá tiegan Fmily szomszédos cia sanzonol genek fel eg Sándor megly lyl kímál m célja felől. — mondja — nem, adok. — A poli ismerem... egy kolozsv lapokra nem

Stan Vidrighint a kormány elbocsátotta állásából

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Amióta Stan Vidrighin milliós javadalmazással egy több évre szóló szerződés alapján beült a CFR vezérigazgatói székébe, a nemzeti parasztpárti kormány ellen irányuló támadások legfőbb cél-pontja éppen az ő személye lett. De nemcsak az ellenzéki politikusok, hanem a kormánypárt sok vezető tagja is egyre erőteljesebben követelte a horribilis fizetést huzó Vidrighin elbocsátását. Vidrighin a koncentrikus támadások elől szerződésbe burkolódzott, amely szerint elbocsátása esetén 12 millió lej kártérítésre van igénye. Erthető, hogy ilyen körülmények között Stan Vidrighin elbocsátása nem volt a legkönnyebb feladat a kormány számára. Stan Vidrighin egyébként éppen a napokban jelentette ki, hogy magánjogi megállapodás ellenére lemond jövedelmeinek 25 százalékáról.

hogy az államkassza kiadásait enyhítse. Ennek a gesztusnak dacára már napok óta folynak a tárgyalások a közlekedésügyi minisztérium és az államvasutak igazgatósága között arra vonatkozólag, hogy Stan Vidrighin a magánjogi megállapodás alapján menesztethető-e az államvasutak éléről, vagy sem. A Dimineata tegnapi száma már hírül adta, hogy Stan Vidrighint minden valószínűség szerint menesztik és ez már rövid időn belül meg fog történni. A hónapok óta folyó harc ma reggelre befejezést nyert. A közlekedésügyi minisztérium ugyanis ma reggel hivatalos átiratban értesítette a CFR igazgatóságát, hogy Stan Vidrighin elbocsátása állásából. A CFR vezérigazgatóságának ülése ezért elmaradt, mert Stan Vidrighin azon nem jelenhetett meg. Hogy ez az elbocsátás milyen jogi formula alapján történt meg, arról egyelőre nem érkezett híradás.

Csikágóban két banditavezért adóeltitkolásért súlyos börtönre ítélték

London, december 31. Chicágóban a büntetőtörvényszék adóeltitkolásért két banditavezért, Jack Cuzikot és Nittit öt, illetve másfél évi fegyházbüntetésre ítélt. Előbbit 25 ezer, utóbbit 10 ezer dollár pénzbüntetéssel is sújtották.

Ralp Capone ideiglenesen szabadlábra került, mert a bíróság által követelt kauciót le tudta tenni. A híres banditavezér öccsét szintén adóeltitkolásért ítélték el három évi szabadságvesztésre és 10 ezer dollárra.

Ujévi beszélgetés Vajda volt belügyminiszterrel aki intervjuut nem ad és politika helyett inkább a bridge iránt érdeklődik

Cluj-Kolozsvár, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Maniu Gyula váratlan lemondásával egyidejűleg Vajda Sándor is megvált a belügyminisztériumi tétől. A volt belügyminiszter ugyancsak egészségügyi okokra való hivatkozással indokolta lemondását. Ezt az indoklást azonban nagyon kevesen tartották őszintének. Egyesek a Maniuhoz való ragaszkodással és a vele való szolidaritással magyarázták Vajda visszavonulását, mások viszont mindenáron tudni vélték, hogy a belügyminiszter Unian intrikáinak áldozata lett, mert a volt igazságügyminiszternek sikerült elhitetni az uralkodóval, hogy a nyári hónapokban történt rendbontások — amelyek az uralkodót igen kellemetlenül érintették — a belügyminisztérium erélytelenségének voltak tulajdoníthatók.

Akármi is lett legyen a lemondás igazi oka, tény az, hogy Vajda ettől az időponttól kezdve teljesen távol tartotta magát mindenféle politikai akciótól. Nem vett részt a parlament egyetlen ülésén sem és kolozsvári rezidenciájába visszavonulva, a várkozás és meglátás és álláspontjára helyezkedett. Az újságírók többször próbálták megszólalásra bírni Vajda Sándort, de mindannyiszor sikertelenül. A volt belügyminiszter hol gyengélkedett, hol el volt foglalva, de arra semmiesetre sem volt kapható, hogy megszólaljon a nyilvánosság előtt s hogy kifejtse azokat az okokat, amelyek a legutóbbi politikai eseményekhez vezettek. Száműzött önmagát Kolozsvárra és a nemzeti parasztpárt harcok vezéréből visszavonult életet élő politikai remete lesz.

„Bukaresti lapokra nem adok pénzt”
Ez a remeteség azonban nem éppen olyan egyhangú, mint amilyennek kívülről látszik. Ma délután például, midőn a volt belügyminisztert lakásán felkerestük, ott találtuk dolgozószobájában Hatiegan Emil munkaügyi minisztert. A szomszédos szobában viszont vidám franciá szonok és pattingó foxtrottok zenének fel egy patefon lemezeiről. Vajda Sándor, erélyesen rágyújt pipájára, helylyel kímél meg és érdeklődik jöveteleink célja felől. Annál is inkább, minthogy — mondja — nyilatkozatot tudvalevőleg nem adok.
— A politikai helyzetet ugyanis nem ismerem... Néha napján elolvasok egy-egy kolozsvári újságot, de a bukaresti lapokra nem adok ki pénzt. Most külön-

ben is a Maniu-intervju a legérdekesebb esemény. Maniu ur igen érdekes dolgokat mondott a Neue Freie Presse nek... En mit mondhatnék még ezenfelül. A Briand-terv? Kiválónak tartom. A Maniu etap? Nagyszerű.

— Ebben a pillanatban inkább a belpolitikai helyzet érdekelne bennünket — vetjük közbe.

— A belpolitikában minden a rendes kerékvágásban folyik. A parlament megszavazta a költségvetést, megtette köteleességét, többet igazán nem lehet volna elvárni tőle.

— Mi a prognózisa a következő évre? kegyelmes ur. Mit gondol, a koncentrációs kormány létrehozatala lehetséges?

— Ha király volnék, akkor tudnék válaszolni erre a kérdésre. A politikában egyébként minden lehetséges.

— A koncentráció is?

— Minden...

— Kegyelmes ur, nem fog közelebről visszatérni a politikai életbe?

— Egyelőre igen jól érzem magam itthon. Olvasok, sakkozom, néha eldiskurálok a barátaimmal... Tegnap például okéért résztvettem egy bridge-tanfolyamon. Azt mondják, hogy nagyon érdekes játék. Ez lesz a második kártyajáték, amit megtanulok. Gyermekekomban ismertem a Fekete Pétert de már évtizedek óta nem játszottam s bizonyára el is felejtettem azóta. Nos, mit szeretne még tudni?

— Szeretném tudni például, hogy miért vált meg a belügyminisztériumtól, kegyelmes uram?

— Kérdésem csak meg a kezelőorvosaimat. Baj van a gyomrommal s Hatiegan professzor ur bizonyos bacillusok eltávolítását tartja szükségesnek...

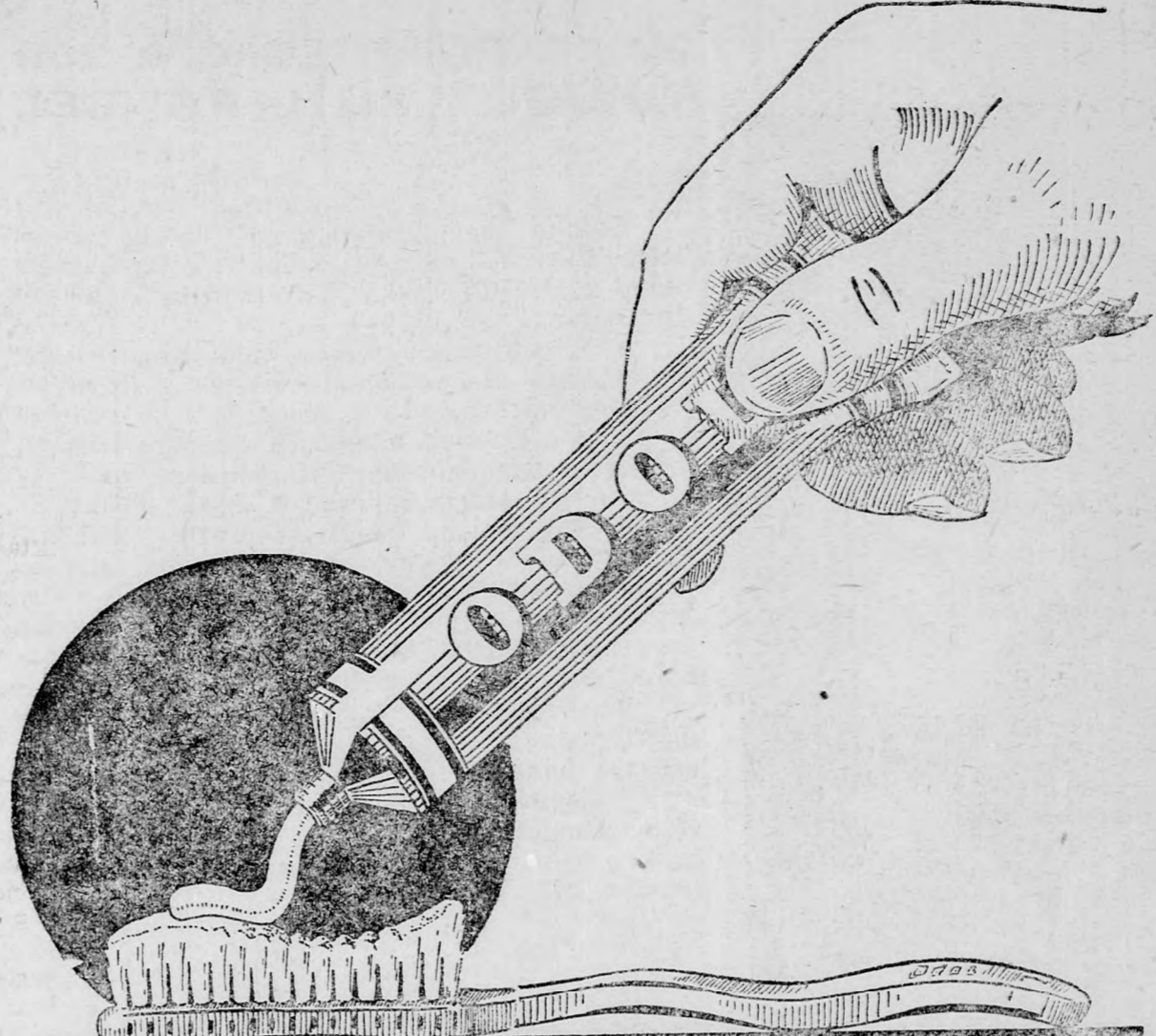
— Egyszóval nem akar nyilatkozni az újévre, kegyelmes ur?

— Nem, nem akarom nyilatkozatadásal megkezdni a politikai tevékenységemet az új esztendőben. Egy félve hallgatok innap, hallgattam akkor is, amidőn nap-nap után a legélesebben támadtak.

— És miért támadták, kegyelmes ur?

— Ezt azután igazán nem mondhatom meg.

A munkaügyi miniszter türelmetlenül dugta ki fejét a szomszédos szobából. Vajda Sándor a bucsuzásnál kellemes újévet és jobb nyilatkozókat kívánt az újságírónak. (k. r.)

A fogpep

Socol képviselő válaszolt Pop Valér interpellációjára a városi villamosüzem kommercializálása ügyében

A kolozsvári városi tanács ülése

Cluj-Kolozsvár, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Kedden délután tíz órakor vette kezdetét Kolozsvár város tanácsának december havi közgyűlése, amely azonban egyrészt a tulzsfult tárgysorozat, másrészt pedig a román blokk obstrukció jellegével bíró magatartása miatt bele fog nyulni januárba is. A napirend első pontjai között szerepelt a polgármester és az alpolgármesterek fizetésemelésének ügye. Minthogy azonban ugy Mihali polgármester, mint az alpolgármesterek kijelentették, hogy a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel nem reflektálnak fizetésemelésre, ez a két pont lekerült a napirendről. Az állandó választmány tagjainak eddigi 600 lejes napidiját 400 lejben állapította meg a tanács.

Ezután hosszabb vita után kimondta a tanács, hogy visszaállítja a kövezeti vámat a következő tételekkel: A városba belépő autóbuszok 40 lejt, teherautók és nagyobb luxusautók 30 lejt, kisebb autók 20 lejt, motorbiciklik 8 lejt, kétfogatu szekerek 2 lejt, egyfogatu szekerek egy lejt fizetnek kövezetvám címén. Felemelte ezenkívül a tanács a köztisztasági illetéket kerületenként progresszív módon. A legmagasabb emelés szobánként 40 lejt, a legalacsonyabb 5 lejt. Ugyancsak felemelték mérsékelt módon a piaci sátrak bérleti díját.

A keddi délutáni ülés tárgyalás alá vette a kommercializált vízművek szervezeti szabályait és azt kisebb módosításokkal elfogadta. Ennél a tárgynál egy szavazás körül támadt vita miatt a román blokk tagjai tüntetőleg kivonultak a tanácssteremből.

A szerda délelőtti ülés legnagyobb része az új építési szabályrendelet vitájával telt el. A városi építési szabályrendelet, amelyet több mint két esztendője készítettek elő különböző szakbizottságok, modern alapokra fekteti Kolozsvár építési politikáját. Jelentéktelen módosításokkal a tanács egyhangulag elfogadta az építési szabályrendeletet.

Ezután került sor dr. Socol Aurel képviselő felszólalására, aki dr. Pop Valérnak a Villamosművek kommer-

cializálása ügyében előterjesztett interpellációjára adta meg a választ. Socol képviselő több mint két óras felszólalásában pontról-pontra vette Pop Valér állításait és precíz számadatok alapján sorra cáfolta meg őket, meggyőző érvekkel mutatván ki, hogy a villamosmű kommercializálása a legnagyobb körültekintéssel, de felelősségteljesen elnyöket jelent, eltekintve attól, hogy ez volt az egyetlen mód, amellyel elkerülhette Kolozsvár villamosüzemének teljes esődjét. Alkalmunk lesz majd Socol Aurel beszédét bővebben is ismertetni, mert fontosnak tartjuk, hogy a város közönsége teljes alaposággal tájékozott legyen a városi üzemek sorsáról.

Socol Aurel nagy tetszéssel fogadott expozéja után a tanács elhatározta, hogy elnapolja magát s a következő ülést a jövő hét csütörtökjén fogja tartani, amikor is az 1931. évi költségvetést veszik tárgyalás alá.

NAPRÓL-NAPRA

A dijoni egyetemen a külföldi tudósok részére külön fakultást létesítettek, hogy a külföldi egyetemekkel az együttműködést szorosabbá tegyék. A dijoni egyetem a jövő hónaptól kezdve havonként egy-egy külföldi professzort hív meg, hogy tartson a fakultáson 4-5 nyilvános előadást s ugyanannyi prelekiót az egyetemi hallgatók számára.

A newyorki lapok közlései szerint az 1930. évben mintegy háromszázezer amerikai fordult meg Európában. Az amerikaiak hét és fél milliárd dollárt költöttek külföldi utjaikon. Ebből az összegből 325 millió dollár esik Kanadára.

Január elsejétől megindul Románia és Magyarország között az utánvételes levélposta küldemények, értékelemek és utánvételes csomagok forgalma. Az utánvételezhető maximális összeg egy-egy küldeménnyel 280 pengő, illetve tízezer lej.

eg a
ikai Intézetét
vezetés. Dia-
a. Quarz. In-
aktanács Hölgy
at. manieure
s fodrászati
stélyi és meny-
yi kikészítés.

Babos palota

M IGAZ
SZÓ

UG
ORA JÓ

IN
GÖ

TÖK
ÖJE

fizetéseket az Uj
és reklamációkat
d Oradea, Strada
et.

Egyre szűkebbre vonják a kört az angol haderők a burmai felkelők körül

Burmában óriási területeken ég az őserdő

London, december 31. A hátsóindiai Rangoonból jelentik, hogy a burmai felkelők körül az angol haderők egyre szűkebbre vonják a kört. A lázadók el akarják szakítani Burmát Indiától és vezetőjük, akiről még nem sikerült megállapítani, hogy benszületett törzsfőnök, vagy bevándorolt-e, diktatúrára törekszik a zendülési területen. Az érkező táviratok elismerik, hogy a lázadók elsőrangú hadvezetést állítottak

szembe az angolokkal. London, december 31. Singaporai jelentés szerint Burmában több helyütt óriási területen ég az őserdő. Az erdőtüzeket a felkelők és a karhatalom közötti harcok idézték elő. A lázadók elkeseredetten védik pozíciójukat s időnkint guerillatámadásokat intéznek, melyek alkalmakkor előszeretettel küldik maguk előtt előre asszonyaikat, hogy magukat fedezzék.

Venizelosz görög miniszterelnök hosszabb tárgyalást folytatott Zaleszky lengyel miniszterelnökkel

Varsó, december 31. A lengyel fővárosba érkezett Venizelosz görög miniszterelnököt a pályaudvaron Slavek miniszterelnök és Zaleszki külügyminiszter, valamint a hatósági vezetők fogadták. A görög miniszterelnök délelőtti látogatást tett Slaveknél és Zaleszkinél. Este a lengyel külügyminiszter vésőrájt adott Venizelosz tiszteletére, amely elhangzott felkötésben a két ország barátságát hangoztatták ki.

Venizelosz görög miniszterelnök hosszabb megbeszéléseket folytatott Slavek lengyel miniszterelnökkel és Zaleszki külügyminiszterrel. A görög miniszterelnök tiszteletére rendezett banketten mindkét részről hangoztatták a nemzetközi politikában vallott békés irányzatot és azt, hogy a két országot az erkölcsi és politikai érdekek egész sora fűzi össze.

Az autonóm utpénztár vezérigazgatója kijelenti: Romániában egyetlen jó országút sincsen, amelyen 50 kilométeres sebességgel haladhat az automobil

Mi történt eddig az országutak rendbehozása érdekében

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Egy évvel ezelőtt alakult meg az Autonóm Utpénztári Pénztár, amelyet azzal az intencióval hívtak életre a kormány, hogy rendet teremtsen a romániai utakon. Egy év eltelté után az utak nem jöttek rendbe, viszont Hoisescu mérnök az Utpénztár vezérigazgatója jelentést készített az intézmény egy évi működéséről. Hoisescu általában azt igyekszik megmagyarázni, hogy miért nem volt lehetséges az utépítések megkezdése s hogy mi a tulajdonképpeni oka az országutak mai siralmas állapotának.

lentes abban találja, hogy a háború előtt az országutakon ismeretlen jelentőség volt a gödrök keletkezése. Az utakon elszórt köveket ugyanis az állati erővel húzott járművek szinte automatikusan beillesztették az esetleg keletkező nyílásokba és így ingyenes szolgálatot végeztek az államnak. A háború után azonban megváltoztak a közlekedés feltételei. A mechanikus erőre berendezett járművek megrögzítés helyett szétszórják a köveket és így jelentős mértékben idézik elő a gödrök keletkezését. Hoisescu mérnök odakonkludál, hogy az utak rendbentartásának eddigi formái nem felelnek meg többé a szükségleteknek és éppen ezért új ruhába kell öltöztetni az utakat.

A jelentés mindenekelőtt is megállapítja, hogy ha azt nevezzük jó utnak, amelyen nincsenek túlságosan nagy gödrök, vagy kiemelkedések, akkor romániai országutak nagyrésze jó állapotban van. Ha azonban az a jó út, amelyen az automobil legalább 50 kilométeres óránkénti sebességgel tud megszakítani nélkül haladni, úgy nincsen egyetlenegy jó útja az országnak, legfeljebb jó utrészletek.

Hogy a romániai utak oly lehetetlenül rossz állapotban vannak — mondja tovább a jelentés — úgy ez arra vezethető vissza, hogy a háború alatt különböző katonai felvonulások nagyonyon megviselték azokat, anélkül, hogy ugyanakkor elvégezték volna a szükséges javító munkálatokat is. A háborút követő tíz esztendőben összesen 700 millió lejt fordított az állam utépítési célokra, holott az utak jókarban tartása minimálisan évi 800 millió lejt. A romániai országutak hosszúsága összesen 13 ezer 958 kilométert tesz ki. Az utak jókarban tartásához 2248 ember áll az Autonóm Utpénztár rendelkezésére. A személyzet a következőképpen oszlik meg: 231 technikus, 203 adminisztratív tisztviselő, 251 képzett pionér és 1557 napszámos.

E megállapítás magyarázatát a je-

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, CAL. REG. FERD 7 SZ. Fiókintézetek: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zalău-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fiókiintézet

Saját tőkái 60 millió lejt

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

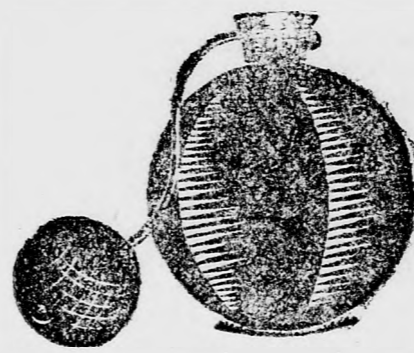
Engedélyezett devizahely!

A

Jockey Club kölnivíz energikus és tiszta illata azt a sportkedvelő előkelő világ kedvencévé tette

A kiváló sportlady a Jockey Clubot használja, mert előjóltni is sport.

Eau de Cologne

Jockey Club

distillée par

Lady

Perle de Paris-Rouge et Noir-Jockey Club-Corso

Ami modern ifjúságunk, a mozgás, az élet, az egészséges egyszerűség rajongója csak a legnagyobb lelkesedéssel fogadhatta ezt a kitűnő kölnivizet, amelynek erőteljes és tiszta illata annyira megfelel izlésének.

Ez a sportkedvelő fiatalosság, amely a szépség istennőjének áldoz, amely a testápolás rítusát vallásos áhitattal végzi el, ismeri a kölnivíz szerepét és sohasem bizza bőre egészségét bármilyen márkára. A Jockey Club, Lady gyártmánya, csak a legkiválóbb alkatrészeket tartalmazza. A Jockey Clubot bedörzsölségre is használják: a bőrt frissé és bársonyossá teszi.

anyagbeszerzésre, 117 millió 800 ezer lej hídak építésére és kijávitására, 3 és félmillió lej kantonok fenntartására, 8 és fél millió lej pedig utépítésre és javításra. Miután a rendelkezésre álló összeg nem volt elegendő, egy kilométer országútra 15 köbméter kő jutott volna a szükséges 2-300 köbméter helyett. Ezért a meglévő összegeket egyenlőtlenül osztották fel a következő kules szerint: Bukarest 20 millió, Temesvár 14 millió, Kisenev 7 millió, Brassó 9 és fél millió lej. 1930 október 31-ig, tehát az uttórvény alkalmazásának első tíz hónapjában

363 millió 209 ezer 95 lej folyt be utépítésekhez az Utpénztárnak, tehát valószínűnek látszik, hogy az előirányzott bevétel az év végéig teljes egészében be fog folyni. Az Utpénztár 238 millió lejt fizetett ki az elmúlt tíz hónapban s még körülbelül 135 millió lejt kell folyósítania megkezdett vagy folyamatban lévő munkálatokra. A stabilizációs kölcsönből az Utpénztár számára juttatott 500 millió lejből 216 kilométer hosszúságban új országutakat építenek Beszarábiában s ezenkívül 17 hidat az ország különböző részeiben.

A szmirnai kerületben még nem sikerült elfojtani a reakciós vallási mozgalmat

A kurdok az Ararat-vidéken újra megmozdultak. Elkészült a török köztársaság hathatósabb védelmét szolgáló törvény

London, december 31. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szmirnai kerületben még nem sikerült teljesen elfojtani a vallási reakciós mozgalmat. Ankorában tegnap a minisztertanács több órán foglalkozott a belpolitikai helyzettel s azt a döntést hozta, hogy a szmirnai kerületre vonatkozóan életbe léptetik az ostromállapotot. Azokat a katonai személyeket és köztisztviselőket, akik a mozgalomban részesek külön haditörvényszék elé állítják.

boroz a törökök ellen. London, december 31. A British United Press konstantinápolyi jelentése szerint a török köztársaság hathatósabb védelmét szolgáló török államvédelmi törvény tervezete elkészült. Az életbe lépő törvény megszegett külön e célra szervezendő rendkívüli bíróság elé fogják állítani.

Párizs, december 31. A Chicago Tribune konstantinápolyi jelentése szerint az Ararat-vidéken a kurdok újra megmozdultak. Mintegy 300 kurd harcoshatolt perzsa területre Törökországba s megtámadta a határőrségeket. A harcban mindkét oldalon többen életüket veszítették.

Ihsan pasa, a kurdok vezére, akit a teheráni fogházban internáltak, megszökött fogságából s szintén a határvidéken van, ahol újra csapatokat to-

Háziasszonyoknak!

- 1 Erdélyi szakácskönyv, írta egy székely asszony
- 1 Háztartási könyv 931-re
- 50 drb. papírszalvéta
- 8 méter szekrényesipke
- 5 iv álványpapír
- 1 csomag fehér toalettpapír

133.- Lei

Vidékre utárvétellel, vagy előrefizetve portómentesen küldi

LEPAGE, Cluj-Kvár

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Lapunk legközelebbi száma — a közbeeső hivatalos ünnep miatt — szombaton a rendes időben jelenik meg.

A lengyel lapok represszáliákat követelnek Csehszlovákia ellen. Varsóból jelentik: A varsói Expressz Poranny napilap támadja Csehszlovákiát a magyar-cseh kereskedelmi szerződésen kívüli állapot miatt s ennek felidézését Lengyelország elleni barátságtalan ténynek minősíti, mert a jelenlegi helyzetben a engyelek is elvesztették Magyarországon a kedvezményes tarifák élvezését, amivel Csehszlovákia évi 50 millió zloty kárt csinált Lengyelországnak. A lap követeli a lengyel kormánytól, hogy léptessen represszáliákat életbe Csehszlovággal szemben.

FELHÍVÁS! Felhívjuk az összes ifjúsági egyesületeket, hogy január 1-én, csütörtökön este 7 órakor a neológ zsidó iskola imatermében teljes taglétszámmal jelenjenek meg. A vezetők felelősek a végrehajtásért. Tárgy: SÉKELAKCIÓ! Fischer Lipót sk., Klein Eljahu sk., Dr. Szőnyi Géza sk., Noszin Mór sk.

A Ceire Mizrahi nagyváradi konferenciájának határozatai: December 25-én, karácsony első napján nyílt meg Nagyváradon a yallási alapon álló cionista ifjak második országgrészi konferenciája. A második országgrészi Ceire Mizrahi konferencia három napig tartott, amely alkalommal az ifjúság komoly értekezését tett tanúságot. Tárgyalásuk belenyúltak a késő éjszakába és minden problémát alaposan megvitatottak. Különös érdekessége a konferencia tanácskozásainak, hogy az ifjúság nevelési problémáira fordították a főszólamot. Rámutattak ama veszedelemre, amely a zsidó ifjúságot fenyegeti a mind inkább elharapódzó szélsőséges propaganda miatt. Követelték, hogy az arra hivatott zsidó intézmények vezetői, fordítsanak nagyobb gondot az ifjúsági nevelésre. Követelték a hitközségekben az ifjúsági részortok megteremtését, amelynek hivatása lesz gondot fordítani a zsidó ifjúság nevelésére. Foglalkozott a konferencia a Mizrahi világszervezetben beállott krízissel, amelyet csak az anyagi eszközök hiányában látnak. A konferencia elismeréssel emlékezett meg a Mizrahi világszervezet vezetőseiről és dr. Weizmann Chaimról. A konferencia határozatilag kimondotta, hogy a Cionista világszervezet munkáját minden erejével támogatja. Résztvesz a SÉKELAKCIÓBAN, Keren Kajemeth és Keren Hajjeszod munkában. A konferencia utasította az újonnan megválasztandó vezetőséget, hogy igyekezzen odahatni a Keren Hajjeszod vezetőségét, hogy a Scheich-Abrochi kolóniát hathatós támogatásban részesítse. A Ceire Mizrahi központja továbbra is Nagyváradon marad. Az országos Ceire Mizrahi vezetői a következők lettek: Elnök: Juszt Móse. Végrehajtóbizottság elnöke: Ráth Efraim. Tagok: Neumann Móse, Klein Jenő, Koffler Móse, Klein Jenő, Gottlieb Hermann, Végh Jente, Kupferstein Sándor.

Eredménytelenül végződtek a tárgyalások a délvaesi bányakonfliktusban. Londonból jelentik: Dél-Walesben a bányászok és munkásaik között folyó tárgyalások eredménytelenül végződtek. A munkásokat a szervezettek ma éjjel leszavaztatják a további teendőket illetően. Az angol főváros gazdasági köreiben bizonyosra veszik, hogy két nap múlva kezdetét veszi a munkabeszünetes a délvaesi bányászterületen.

FELHÍVÁS AZ ÖSSZES SÉKELBIZTOSOKHOZ. Dr. Deutsch Mór, az E. Zs. N. Sz. országos sékelbiztosa felhívja az összes helyicsoportok sékelbiztosait, hogy cionista kötelességük a sékelakeitől azonnal befejezni és a befolyt sékelpénzt a Krassói Takarékpénztár Rt. Lugoj „Sékelszámla” javára átutalni. A sékelakeió eredményéről azonnal értesíteni kell dr. Deutsch Mór országos sékelbiztosot. (Lugos.)

Ujabb katasztrofális áresés a liverpooli gabonatörszén. Londonból jelentik a liverpooli gabonatörszén tegnap ujabb katasztrofális áresés állott be. A jegyzések olyan minimumra csökkentek, amilyenre a törszén már 129 év óta nem volt példa. A minimálisra leszállott buzaárakat az északamerikai és argentinai buza piacra dobásával és az oroszországi dumpinggal indokolják.

Tíz fejszecsapással öltek meg egy bukaresti kereskedőt

Borzalmas gyilkosság Bukarest külvárosában

Bucuresti-Bukarest, december 31. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosban ma reggel ismét borzalmas gyilkosságot fedeztek fel. A Prelungirea Dorobantilor uca 4 számú házában van Nicolae Rodicanu és Cota Lepovicu kereskedők szatócsboltja és koreszmája. Rodicanu ma reggel, amint üzletét akarta kinyitni, látta, hogy a koresma ajtaja nyitva van. Amint belépett az üzletbe, megdöbbenve látta, hogy társa, Cota Lepovicu, aki macedóniai származású román, vérében fekszik a kores-

ma mellett lévő kis szobában, ahol aludni szokott.

Rodicanu azonnal értesítette a hatóságokat, amelyek megállapították, hogy az 59 éves embert tíz fejszecsapással ölte meg gyilkosa. A szobában volt Cota Lepovicu ládája is, amelyet a gyilkos felfeszített és benne talált 600 lejt magával vitte. A rendőrség a helyszínen letartóztatta az üzlet Tudor nevű szolgáját, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítanak.

Eljegyzés. Herschkovits Jolánka és Hersch Aladár Oradea jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

A HAGYIBOR FUTBALLSZAK OSZTÁLYA ma, csütörtökön délután 3 órakor a klubhelységben, Strada Bratianu (Király uca) 28 szám alatt ülést tart, amelynek keretében dr. Erős Vilmos, a klub elnöke tart előadást. A szakosztály vezetősége felkéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az ülésen.

Értesítés. Nyugaton a helyzet változatlan című Erich Maria Remarque regénye nyomán készült viághírű film, melynek az egész országban még sehol sem volt bemutatója, e hó folyamán műsorra kerül eskakis a Select-mozgóban. Kértnek a mozgólatogatók, ne téveszszék össze ezen filmet más hasonló címekkel. E film premierjét külön plakáton fogjuk jelezni.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik feledhetetlen felelőségem, illetve drága jó anyákn temetésén megjelenésükkel és gyászunkban vigasztaló szavakkal fájdalunkat nyihenteni megtiszteltek, kérjük, fogadják hálás köszöneteinket. Máyer Májer és gyermekei.

Gyarmati Ferenc dévai képművészása. A tehetséges fiatal festőművész aki pár héttel ezelőtt fejezte be kolozsvári kiállítását, most városában, Déván nyitotta meg jórészt Kolozsváron is látott képeiből kiállítását. Kolozsvári sikerei után a fiatal festőművész kiállítását Déva közönsége nagy szeretettel fogadta és majdnem összes képeit el is adta Gyarmati a kiállításán.

Házasság. Willinger Irén (Satu-Mare) és Léb Ödön (Cluj) minden más értesítés helyett ezton hívják meg rokonaikat, barátaitak és ismerőseiket az Oradean, a zárdanceai templom udvarán f. évi január hó 6-án délután fél 3 órakor tartandó esküvőjükre.

Ausztráliában is megszigorították a bevándorlást. Londonból jelentik: Az újdélvaesi Canberrából jelentik, hogy az ausztráliai kormány igen megszigorította a bevándorlást. A jövőben angolokon kívül csak rendkívüli esetekben adnak beutazási és letelepedési engedélyeket.

A KORUNK januári száma. A Dienes László és Gaál Gábor szerkesztésében megjelenő Korunk januári számából a következő cikkeket és tanulmányokat emeljük ki: Méray Pál: A kapitalista termelés világrkízise. Bolyai Zoltán: A filozófia a mai Oroszországban. Kahána Ernő: A modern pszichológia és a szocializmus. Gergely Sándor: A magyar intellektuális ifjúság helyzete. Ernst Kahn: Nemzetközi szülésztrájk, stb. stb. Novellakát Szilágyi András, Kodolányi János, Dömötör Teréz és L. Feuchtwan-ger írtek. **A Kulturkrönike, Szemle, Disputa és Hozzászólás rovatokban huszonöt kisebb terjedelmű cikket vesz az olvasó Szentgyörgyi Anna, Szaecsvay Gusztáv, Gaál Gábor, Fábry Zoltán, Hort Dezső, Vajda Sándor, Medve Miklós, Tiede Zsigmond, Munels Pál és mások tollából.** A Korunk ezzel a számával megjelenésének hatodik évfolyamába lép. A Korunk előfizetési ára egész évre 860, fél-évre 460, negyedévre 250 lejt. Mutatvány-számmal ingyen küld a Korunk kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár, Str. Regala 16.

Megérkezett Romániába az angol autótechnika szenzációja a

MORRIS COMMERCIAL

teheralváz, 1500—8000 kgr. hordképességig minden típus.

Mielőtt más gépet megtekintene vagy megvenne, előbb nézze meg és győződjön meg, hogy a MORRIS COMMERCIAL teheralváz felelő a világ minden más gyártmányainál. India, Afrika és a Szahara sivatagjain keresztül, ahol egyik városról a másikig a legkisebb távolság

1500—2000 km. utak egyáltalán nincsenek vagy használhatatlanok, ugyannyira, hogy más gyártmányú gépek számára a közlekedés lehetetlen a MORRIS COMMERCIAL teheralváz különleges felépítése folytán akadály nélkül könnyen és biztosan tartja fenn a közlekedést.

12 differencialos és kapcsolószekrényes, 10 kerekű speciális építésű

és teherbírásu típusok biztosítják Önt arról, hogy bármilyen terepen, erdő szántó-

föld, emelkedés az időjárásra való tekintet nélkül könnyen, gyorsan és biztosan közlekedik.

Maximális teljesítmény és minimális fogyasztás

mellett olcsó üzemeltetést igényel. Vezetése könnyű, kényelmes, nem fárasztó, bárki számára könnyen elsajátítható. Az összes többi gyáraknál előnyösebb fizetési feltételeket nyújt. Minden gépet 12 hónapon keresztül ingyen karbantart és garantiál a gyár. Kérjen okvetlen prospektust.

Gyári irodák:
 Bucuresti, Cal. Dorobantilor 69—71
CLUJ, MORRIS SERVICE
 Calea Regele Ferdinand No. 72,
 ahol minden típusát megtekintheti és kipróbálhatja
MORRIS COMMERCIAL

MORRIS COMMERCIAL

Vigyázz! mert nem minden lémtisztító Sídol

A Román Opera műsora

Szerda, dec. 31: Délután 4 órakor gyermekelőadás.
 Csütörtök, január 1 (délután): Seara Mare.
 Péntek, jan. 2: Hoffmann meséi.
 Vasárnap, jan. 4 (délután): A trubadur.
 Hétfő, jan. 5: Szünet.
 Kedd, jan. 6 (délután): Seara Mare.
 Szerda, jan. 7: Carmen.
 Péntek, jan. 9: Mignon.

Mikor kezd meg működését a Magyar Földhitelintézet? Ki nevezte ki Fiedler Stefánt magyar püspökké? Jósika báró és a bolsevizmus. Az udvarhelyi Bach-huszárivadék nemzethűsége tanította a sajtót Szatmáron. Dr. János Gáspár hadat izent a kolozsvári mozisoknak. Eckhardt Tibor, az Ebredek elnöke még mindig 100 százalékos antiszemita. A pesti Semlyén-féle információs iroda pere a törvénysek előtt. Kigyógyultak az emberek a magas betétkamat hajszolásából és még sok brilliáns cikket hoz az Erdélyi Futár újevi száma. Szögyényi Kiss Endre nagyszerű politikai, közgazdasági és kritikai revüje a szabad vélemények terepén. Az Erdélyi Futár kolozsvártól jelenik meg, de az ország minden városában és vasúti pályaudvarokon kapható. Ára 15 lejt. Kiadóhivatal: Cluj, Berde uca 2.

Joffre állapota újra válságosra fordult. Párizsból jelentik: Joffre állapota ma éjszaka újra válságosra fordult. Éjjel felkeltőkor a haldokló marsallt három professzor újra megvizsgálta. A klinika elhagyásakor az orvosok kijelentették, hogy Joffre ereje állandóan hanyatlik, ellenállása gyengül, a katasztrófa feltartóztatathatatlannul közeledik, de még órákba beletelhetik, amíg a végzetes fordulat beáll.

Prágában lelőttek egy rendőrt. Prágából jelentik: Vilohrad városrészben a szolgálattevő rendőrök egyike a postahivatalt közelében két gyanus embert igazolásra szólított fel. Erre mindketten revolvért ragadtak és közvetlen közelből rásütötték a rendőrré. A rendőrt egyik lövéss eltalálta s a földre esett, de revolvéréből ő is lövéseket adott le támadóira, akiknek sikerült elmenekülniök.

A vér fölrfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja a idegeket és ezáltal új életerőt teremt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Royale Ambrée
 EAU DE COLOGNE
Segrain

Színház

Manole

— Octavian Goga stója a kolozsvári M
 Tegnap este a Színház színpadán sos színművet m szerzője: Octavia mester nemcsak sz és költői alkotás, h gozása is erőteljes. Meg kell állapítan viannak — mint moly sikere volt.

Manole mester o gondolásán érezni rikusnak egyéniség erőteljes és markó t a modern román ségen kívül értéke. A probléma, amit Goga feltár, nag emberi probléma: aki alkotásában m egy fájdalmas epiméni át a halhata.

Manole mester t gyar Kőmives Ke változata s arról fel tiz argesi kőm monostort, amelye feleségének befal tető alá hozni. Er modern változatát vian Goga — s m ódon legenda sziml talmát sok és m tudta megelevenít mos helyen az em egészen kivételes bepillantást nyujt. lúsával és drámái mind élő emberek erőteljesen ércebe nek: a fiatal szol fiatal szobráson különösen az An észrevenni a költő néha a mélységig az asszonyi figura ben, elbukásában ban nemcsak meg bőlükis értelmű is.

A tegnap esti költőnek sikere vo Octavian darabján rozott sikere volt. Színház színpadán darab fordítójána Műfordítóit tehets deti román ballad értett meg, melye Elek, ez a csupa színész mondott e sal. A szindarab értett a disztinyv érzékítésre tehets dító munkája.

A darab sikerél zés előkelő és stíl hozzájárult, amely dor munkája volt rendezés tanulás meg azt, hogy F lye és művészi fel lönösképpen alkal gyar Színház álla dezője legyen s v jen általa a rend három felvonáson erőteljes rendező kitünő összjátéko melyeket eskakis f tuma hozhatott k azt Forgács Sánd

Tóth Elek Jan reznált és mele val volt ékes s ember alakítása nyugzó, egyben nap este teljes p ki, minden szava a harmadik felvo megjelenése is tr Réhelyi Ödön föl ből öntött, kemé hatását tette rán hozta a közönség elgondolását. S decens jelenség v nyujtott lehetősé skálák kifejezésén ben is művészt t

Földényi Lászl szerepében a szer szeszélyes és elem fejezésében és m nem tökéletest a játékanak nem m zottságától: org

Színház-Mozi

Manole Mester

— Octavian Goga színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban —

Tegnap este a kolozsvári Magyar Színház színpadán egy három felvonásos színművet mutattak be, melynek szerzője: Octavian Goga. A Manole mester nemesak szimbolikájában mély és költői alkotás, hanem színpadi feldolgozása is erőteljes és drámai hatása. Meg kell állapítani, hogy Goga Octaviannak — mint drámaíróknak — komoly sikere volt.

Manole mester dialógusain, egész elgondolásán érezni lehet Gogának, a lírikusnak egyéniségét, azt a dinamikus, erőteljes és markáns tehetséget, mely őt a modern román irodalom egyik két ségen kívül értékes művelőjévé avatja. A probléma, amit a Manole mesterben Goga feltár, nagyon mély és nagyon emberi probléma: a művész problémája, aki alkotásában mindig külső élete egy-egy fájdalmas epizódját olvasztja fel s menti át a halhatatlanságba.

Manole mester tulajdonképpen a magyar Kőmives Kelemen-legenda román változata s arról szól: hogyan építette fel tíz argesi kőműves azt a hatalmas monostort, amelyet csak Manole mester feleségének befallatásával sikerült tető alá hozni. Ennek a legendának a modern változatát vitte színpadra Octavian Goga — s meg kell adni, hogy az ódon legenda szimbolikus és drámai tartalmát sok és megkapó művészettel tudta megeleveníteni. Dialógusaiban számos helyen az emberi szív és értelem egészen kivételes mélységeibe tudott bepillantást nyújtani, telibe hangzó stílusával és drámai erejével. Alakjai mind élő emberek voltak és éppolyan erőteljesen érbevéstettek, mint főhősök: a fiatal szobrásznak alkotásai. A fiatal szobrászon és Iancu bácsin kívül különösen az Anna alakján lehetett észrevenni a költő Goga emberlátásának néha a mélységig lehatoló nézését; ez az asszonyi figura a maga szenvedélyében, elbukásában és felmagasztosulásában nemesak megragadó, hanem szimbolikus értelmű is volt.

A tegnapi esti bemutató Gogának, a költőnek sikere volt. Azonban hogy Goga Octavian darabjának tegnapi este határozott sikere volt a kolozsvári Magyar Színház színpadán, nem kis érdeme a darab fordítójának, Kádár Imrénének. Műfordítói tehetsége, különösen az eredeti román ballada művészi fordításán érzett meg, melyet a darab előtt Tóth Elek, ez a csupa szív és csupa lélek színész mondott el feledhetetlen hatással. A színdarab dialógusain is megérezte a disztíngvált és finomságok megérzésére tehetséggel rendelkező fordító munkája.

A darab sikeréhez ezenfelül a rendezés előkelő és stílusos volta is nagyban hozzájárult, amely ezuttal Forgács Sándor munkája volt. Eppen a tegnapi esti rendezés tanulságaiból állapíthatjuk meg azt, hogy Forgács Sándor személye és művészi felkészültsége volna különösképpen alkalmas arra, hogy a Magyar Színház állandó és hivatásos rendezője legyen s végre megoldást nyerjen általa a rendezői kérdés. Mind a három felvonáson keresztül élveztek az erőteljes rendezői kéz által irányított kitérő összejáratást a millió-hatásokat, melyeket csakis felkészült ember talentuma hozhatott ki úgy, mint ahogyan azt Forgács Sándor kihozta.

Tóth Elek Iancu bácsija egy öreg, rezignált és melegsívű bölcs mosolyával volt ékes s egy kivételes művészember alakítása volt. Kaszab Anna lenyűgöző, egyben álmagat szépsége tegnap este teljes pompájában virágozott ki, minden szava mélységből tört fel s a harmadik felvonás fináléjában külső megjelenése is tragikus hatása volt. Réthely Ödön földbírtokosa egy daraból öntött, kemény ember figurájának hatását tette ránk s teljes közelségbe hozta a közönséghez a költő eredeti elgondolását. Szentgyörgyi Mária deccens jelenség volt a bár szerepe nem nyújtott lehetőséget szélesebb érzelmi skálák kifejezésére. — epizód-jeleneteiben is művészt tudott adni.

Földényi László, a fiatal szobrász szerepében a szenvedélynek, a művész szeszélyes és elementáris világának kifejezésében és megérzékeltségében csak nem tökéletest adott. Eltekintve arcjátékának nem mindig helyén való tulzottságtól: organuma, megjelenése

„GALLIA“
FRANCIA-ROMAN SELYEMGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
FIÓK:
CLUJ, Str. General Neculcea 2. (Renner palota)

Minden
fajtában

SELYMEK

A legfinomabb
minőségben

természetes selyemből.

LYON- ÉS PÁRIZSI

központunk legújabb kreációi.

Crepe de chine-ek különböző minőségben

Crepe mongol

Voile georgette

Crepe satin

Mosóselymek

Csak modern selymek!

Kabátselymek, stb.

Párizsi központunk által gyártva és az egész világon elterjedve. — Selymeinket a lehető legfinomabb anyagból francia szakemberek készítik és minőségük megfelel a legfinomabb francia gyártmányoknak.

A legolcsóbb árak az országban!

mindvégig lenyűgöző és illuziót keltő volt.

Kisebbszerepeikben kitűnőt nyújtottak: Miklóssy Margit, Leóvey Leó (akinek bankárfiguráján lehetetlen volt észre nem venni Goga antiszemita-izü persziflázst), Nyerges Ferenc és Fülöp Sándor. Balázs Samu, mint miniszter, pár szavas szerepében is karrikózó tehetségről tett bizonyosságot.

A színes, hangulatos darab a közönséget lelkes tapsokra hangolta és a szerzőt többször szőlította a lámpák elé. A siker minden bizonnyal állandó műsordarabbá fogja avatni a kolozsvári magyar színpadon a Manole mestert. (s. l.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Ujévi kabaré pezsgő stb. sorsolással. Ma, újév estéjén szenzációs kabaréelőadás lesz a Magyar Színházban, amelyben csaknem az egész operett és prózai együttes fellép. Minden belépőjegy egyben sorsjegyül is szolgál. Husz üveg pezsgő és egyéb meglepetések mellett rengeteg színházjegy is kisorsolásra kerül. Rendes helyárak!

Ujévi délutáni előadások. Ujév délutánján három órákor mozihelyárakkal adják Molnár Ferenc híres Jó tündérét, délután hat órákor pedig mérsékelt helyárakkal kerül színre a Huszárfogás című remek operett.

Poldi. Hetek óta tartó előkészületek után szombat estére végre kitérte a színház Farkas Imre legújabb operettjének, a Poldinak a bemutatóját. Az új operett egyike az utolsó évek leghangulatosabb, legmulatságosabb zenéi alkotásainak, csupa báj, derű, illat, jókedv, tánc és muzsika. Ami a darab előadását illeti, egyelőre elég annyit mondanunk, hogy a színház összes primadonnái: Karácsonyi, Kondor, Betegh Bébi, a férfiak közül Nádor, Tompa, Ihsz ragyogó szerepeket kaptak benne. A két énekes primadonna együttes fellépése már maga is mutatja, hogy milyen sikert vár a színház ettől az újdonságtól. A jegyeket szombatra ajánlatos máris megváltani.

Nem műkozákok, nem csempészett kozákok, hanem igazi kubáni kozákok jönnek végre hozzánk a jövő héten. Ivanov világhírű, 36 tagból álló együttese fog fellépni a jövő kedden és szerdán este, egészen kivételes művészetet hozva közénk. A szezon szenzációja lesz ez az együttes, amelynek ismertetésére még visszatérünk.

SZÍNHÁZ MŰSORA

Csütörtök fél 4: A jó tündér. (Mozihelyárakkal). Ssz. 120.

Csütörtök d. u. 6: Huszárfogás. (Mérsékelt helyárakkal). Ssz. 121.

Csütörtök este 9: Ujévi kabaré teljesen más műsorról, 20 üveg pezsgő, színházjegyek és más ajándéktárgyak kisorsolásával. Uj tréfák, táncok,

magánszámok stb. Rendes helyárakkal. Ssz. 122.

Péntek fél 9: Manole mester. (Ujdonság, másodsor). 24. A. bérlet. Ssz. 123.

Szombat fél 9: Poldi. Farkas I. új operettje, először. Karácsonyi, Kondor, Betegh, Nádor, Tompa, Ihsz fellépésével. Premiérbérlet 19. Ssz. 124.

Vasárnap d. u. 3: Tatárjárás. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Első tavasz. (Operett-ujjdonság, mérsékelt helyárakkal). Ssz. 125.

Vasárnap este 9: Poldi. (Ujdonság, másodsor). 23. B. bérlet. Ssz. 126.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Csütörtök d. e. 11 órákor matiné: Szoknya vagy nadrág. Falrengetően kacagató vigjáték 7 felvonásban, a főszerepben: Mary Christians. Burleszk kísérelő műsor. Helyárak: 15 és 10 lej.

Csütörtök d. u.: Színházi előadások.

Péntek 3, 5 és 7 órákor: Nagy kettős műsor: „Két piros rózsza“. Filmregény 7 felvonásban, a főszerepben: Liane Haid. „Mariposa“. Dráma 7 felvonásban, a főszerepben: Pola Negri. Helyárak: 20 és 10 lej.

Szombat 3, 5 és 7 órákor: „Két piros rózsza“. Filmregény 7 felvonásban. „Mariposa“. Dráma 7 felvonásban. Helyárak: 20 és 10 lej.

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI

Csütörtök, január 1.

Bukarest, 12: Grammfón. 16: Zenekar. 19: Grammfón. 20: Kabaré.

Budapest, 9: Ujsághírek. Utána istentisztelet. 12.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Az Operaház zenekarának hangversenye. 2: Grammfónhangverseny. 4: Rádiógyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.10: Zenekar. 6.15: Felolvasás. 6.40: Színmű-előadás. 8.40: Cigányzene. 9.20: Hegedű és zongoraszonáták. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, majd a rádióhízkvartettje, Weygand Tibor közreműködésével.

Bécs, 19.35: Dalest.
Berlin, 21.15: Lehár operett.
Breslau, 19.30: Esti zene.
Varsó, 20.30: Könnyű zene.
Milánó, 20.30: Operettköz. V.
Róma, 20.40: Opera.

Péntek, január 2.

Bukarest, 12: Grammfón. 16: Zenekar. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Opera.

Budapest, 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Szalónzenekar. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Mesék. 4.15: Novellák. 5: Tót-magyar nyelvoktatás. 5.25: Grammfónhangv. 6.30: Gyorsíró tanfolyam. 7: Előadás Pilsudszky marsallról. 7.25: Az Operaház színlapjának felolvasása. — 7.30: Verdi: Rigoletto c. operája. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd cigányzene.

Bécs, 19.35: Schubert: Rosamunda. — Grünfeld: Desz-dur románc, Strauss: Hamupipóke.

Berlin, 21.40: Hangjáték.
Breslau, 19: Német operából.
Lipese, 19.30: Grammfón. — 21.10: Hangv.

Stuttgart, 19.30: Mandolinhangv. 21: Schubert hangv. Rosamunda nyitány, Schubert—Liszt: Vándor, H-moll szimfónia.

Varsó, Kattowitz, Poznan, 20.15: Filharmonikus hangv.
Riga, 19: Beethoven: II. szimfónia. — 21.20: Schumann: Zongoraverseny és dalok.

Milánó, 21: Hangv. 21.45: Orosz hangverseny.

Róma, 21.35: Zenekari hangv.
Prága, 19.30: Délszláv dalok és áriák.
Pozsony, 18: Magyar óra.

Mor. Ostrava, 18.50: Grammfón.
Brünn, 19.20: Cseh szerenádok.
Oslo, 20: Zenekar.

Párizs, 21.45: Hangv. Mozart: Figaro házassága. Vivaldi: Aubert hegedűdarabja. Pienné: Hárfakoncert, Ravel: Valcerek, Mendelssohn: Reformáció szimfónia.

Belgrád, 20: Tamburahangv. 20.30: Kamarazene. 21.30: Áriák és kedvelt operák.

Szombat, január 3.

Bukarest, 12: Grammfón. 16: Zenekar. 17: Vidám zene. 17.30: Zenekari hangv. 18: Rádiógyetem. 19: Grammfón. 20: Dalest. 20.30: Előadás. — 20.45: Rádiózenekar. Saint-Saens: Hegedűverseny. Respighi: Oasz táncok és dalok. Martucci: Nokturno, Mozart: Szerenád, Bartók: Román táncok.

Budapest, 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12: Déli harangszó. 12.05: Az egyetemi énekkarok. Beethoven, Lányi. Schumann, Kapp, Grieg, Arieren, Lavotti, Ságodi műveiből. 5: Felolvasás. 5.30: Réki szalónzenekar hangv. 6.30: Rádió amatőrpósta. 7: Gazdaságos építkezés. 7.30: Bodán Margit nótastje. Lehár, Offenbach, Fall, Kálmán, Nádor Mihály műveiből. Utána: Pontos időjelzés, idő-

Testfogyasztó villanymassage

modern szépségápolás

Arckrém-különlegességek postai szétküldése!

„UNIVERSO“ kozmetikai szalon
CLUJ, Piata Unirii No. 13. I.

Járásjelentés, hírek. Majd a katonazene kar hangv.

Bécs, 20.10: Vidám bécsi est. Utána: Zenekar.

Berlin, 20: Verdi: Othello c. operája.

Breslau, 23: Táncczene.

Frankfurt, 20.20: Mozart: Szóktetés a Szerályból c. operája.

Hamburg, 17.45: Jelenetek a modern operából.

Lipese, 21.45: Dalest.
Varsó, 20.30: Könnyű zene.

Kattowitz, 21.15: Hangv.

Milánó, 21.40: Szimfonikus hangverseny.

Róma, 20.30: Zenekar, ének, jazz.

Prága, 20: Énekkvartett.

Pozsony, 17.50: Népszerű hangv. Rosini: Tell Vilmos, Leoncavallo: Bajazók, Paganini: Adagio stb.

Oslo, 20: Szalónzenekar.

Belgrád, 20.50: Rádiózenekar. Leoncavallo: Bajazók, Hartner: Bécsi táncok, Grieg: Erotika és Hódolati induló.

KÖZGAZDASÁG

A világ gazdasági helyzete az optimizmus fényében

A párizsi nemzetközi Kereskedelmi Kamara nem látja sötétnek a helyzetet. A krízis oka és a megoldás

Párizs, december 31. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara most tartotta meg Párizsban huszonegyedik ülését. Az ülésen terjedelmes rezolúciót fogadtak el, amelyben többek között a következőket állapították meg:

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara foglalkozott a nemzetközi gazdasági krízis okával és arra a megállapításra jutott, hogy az elmúlt év folyamán a gazdasági életben semmiféle javulás nem volt tapasztalható, sőt voltak Európában még olyan országok is, amelyekben a gazdasági depresszió növekedett is.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara megállapította, hogy egyes országoknak az a tendenciája, hogy a nemzetközi gazdasági élet vérkeringéséből kikapcsolódjanak, nem járt sikerrel, mert a gazdasági életnek a jelenlegi komplikált helyzetében az egyes gazdasági egységek nem izo-álhatják magukat

anélkül, hogy fel ne áldoznának mindent a rideg önzésük kielégítésére. A történelem különben azt tanította, hogy az összes nagy háborúk után mindig óriási gazdasági krízis volt a kísérő jelenség, bár megállapítják azt is, hogy a jelenlegi krízis sokban különbözik a történelem folyamán tapasztalt gazdasági krízisektől.

A jelenlegi gazdasági krízisnek közvetlen okozói a következő jelenségek:

A termelés az egész világon rendkívüli módon fokozódott, sőt némely helyen olyan nagy méreteket ért el, hogy jóval túlhaladta a fogyasztás lehetőségeit.

Hosszu idő óta a világpiacra a feldolgozott árucikkek állandó áresését mutattak, így feltétlenül be kellett következnie a nyeresztermékek esésének is. Áll ez különösen az agrárterményekre. Nagy mértékben hozzájárul a jelenlegi gazdasági krízishez az általános

mezőgazdasági krízis is, valamint a munkanélküliség, amely különösen az ipari munkásságot érinti igen súlyosan. Nagyan fokozta a krízist az orosz és kínai piacnak a teljes elszigetelése.

A hitelélet kifejlődését is igen sok szempont akadályozza és innen van, hogy Európában, de Amerikában is csak rövid lejáratú kölcsönöket adnak a bankok, pedig egészséges gazdasági vérkeringést hosszulejratú kölcsönök nélkül nem lehet elképzelni.

A pénz vásárlóképesége is nagy csökkenésnek volt kitéve, amelynek az a következménye, hogy a fogyasztó tömegek vásárlóképesége egyharmaddal csökkent.

Sokban hozzájárult a jelenlegi gazdasági krízishez az orosz dumping-politika, valamint az egyes államok nagyfokú adóztatási politikája.

A nemzetközi gazdasági helyzetnek a megjavulását elsősorban a munkáltató és a pénzügyi szakköröktől lehetett várni. A jelenlegi gazdasági krízist csak átmeneti állapotnak lehet tekinteni.

Kitartó munkával, türelemmel, akaratossággal és a bizalom visszatérésével nagyon sokat lehet tenni és nem szabad a túlságos pesszimizmusnak helyet adni. Nem kell félni a jövőtől, sőt ellenkezőleg, kitartóan kell a jelenlegi gazdasági élet komplikált mechanizmusának a megjavításán dolgozni, hogy nemsokára ismét élvezhesse az emberiség a munka gyümölcseit.

A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara a legközelebbi jövőben ankétot tart, amelyen behatóan foglalkoznak a jelenlegi gazdasági krízis okával, hogy a gazdasági krízis okainak a feltárása után megtalálják a szomorú helyzetből a kivezető utat.

Apro hirdetések

Ezüstöt legmagasabb napiáron veszi „TACAMUL” ezüstáruháza, Kornis uca 6, Renner palota mellett.

30 éves nős vagyok. Keresek kisebb vagy nagyobb hitközségnek, előimádkozói titkár, esetleg inkasszó alkalmazást. Eddig hasonló alkalmazást töltöttem be. Ajánlatokat kérek. Klein Samu, Nasand.

Három drb. 2—4 köbméterű tartalmu láda 24 mm-es deszkából, jó állapotban, nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Okleveles állami tanítónő elemi és alsóosztályú középiskolai tanulók korrepetálását olcsón vállalja. Cim a kiadóban.

Négy gimnáziumot végzett intelligens fiatal lány, perfekt német magyar levelező, román nyelvtudással állást keres. Szombat megtartásával. Cim a kiadóban.

Középkorú, intelligens, román, német, magyar nyelvet bíró egyén, sokévi kereskedelmi gyakorlattal irodai, raklárnok, vagy más hasonló állást keres — szombat megtartásával, szerény fizetéssel. Cim a kiadóban.

Mindennap frissen fejt kóser tehén és bivalytej, valamint egy tehéntől fejt cseesemőtej kapható Schwartz Ignác né vegetárius éttermében. Reg. Ferdinand 10. szám.

Férjhez adnám asszony nővéremet vallásos, biztos egzisztenciájú, 55 év körüli emberhez. Berendezés, kelengye, 100 lej hozománnyal. „Gyermekszerező” jellegre a kiadóhivatalba.

Kényelmes töblakásos villák Majális uca 19 és Tordai ut 43 eladók. Ertekezés kizárólag Majális u. 19 alatt 1—3 és 6—8 órákor.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság CLUJ, P. Unirii (Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKJAI: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron.

Saját tőkél 143 millió lei

A FILIÁLT INTÉZÉSEI: Tordaaranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Torda, Alsófehérmegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szt.-Keresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár Rt. Szászregényben és Népbank Rt. Bánffyújváradon, Szamosújvári Hitelbank Rt. Szamosújváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végeztetjük áruraktárai a vasút mellett.

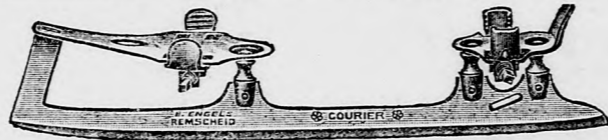

Szemüvegek

orvosi rendelés szerint teljes felelősség mellett készülnek.

Szín házi látcsövek, lorgnettek, és kész szemüvegek nagy választékban

Korcsolya közőrülés és nikkelezés.

Világhírű „POLÁR” korcsolyák

több mint 1000 pár, közel 40 féle minta és kivitelben. Versenyen kívüli olcsó áron

Kun Mátyás Fia

1864-ben alapított üzletében, Cluj, Calea Victoriei 2.

Solingeni prima alpacca evőeszközök, zsebkések, ollók, borotvák és egyéb acél-áruk.

Onborotváló készületek,

valódi Gillette pengék és az összes borotválkoáshoz szükséges eszközök.

XIV. EVF.
Cluj—Kolo
január 3
5691 EV -

Az Uj Kelet az e
és bántási zsi
napila
Okkeink után
forrás megjelöl
Kéziratokat nem
megörzészükre

Vidr

Éveken keresztül mániai korruptió lamvasutak igazgató üvegház, amelyben legorrfacsaróbb pi ki. A vasutak min fektív haszonnal sok. Romániában hajmeresztő deficit a féköző fiatalok lenségével az szólva az adófizet tetlen gazdálkodó nyeit átháritani.

Midőn a stabilitások megindultak kapacitások ker hogy addig egy mig az állam ren vasutaknál. És e tion sine qua non szerződésbe is be liárd lejt szántak portok a CFR év tartozásainak ren ben viszont azt CFR ne fizessen ab bányá 10 ezer szes külföldi alla ezer lejtéjt jutnal nyiségű, de minő hatatlanul jobb s

A rendszermentés olyan könnyen. mai napig sincs Három külföldi hónapokon kere után nem sikerül mennyit tesz ki a feictjeinek végős kölcsön megkötés utakból autonóm tak. A cél az vol közbenjárásait és akadályozzák a V gatónak pedig S zódttette le az au gató-tanácsa.

Ez a szerződte felzudulást válto tóból. A szerző valamint külön tantimekben év jövedelmet bizto Vizművek volt ra. A szerződő kivánságára m És midőn a korrták emiatt a par kori közlekedésű gearu azt válaszó államvasutaknál mázás. Annak a hatalmas intézm rendkívül nagy magára, olyan kell biztosítani, den megkönyék te, hogy Vidrihu ember.

Önmagában v hogy a tisztesség fizetni ebben az azonban csakug a vasutnál és a számüzte onnan dig az idegeire mélyeknek és amelyek a CFR gömbölyüre. És ellen egy olyan kampány, amely nem volt példa hin egyelőre ra hez, de nem leh fog ez neki sike